

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectura super quinque libros Decretalium

Nicolaus <de Tudeschis>

[Basel], 1480-81

De libelli oblatione

[urn:nbn:de:bsz:31-315909](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-315909)

cum ibi nō. petitiō vero restitutōnis in integrum cōti-
 net petitiōem venie. pprii erroris q̄ merito pōt impu-
 tari errāti & ideo in restitutōe qua impugnat aliū non
 h̄z hoc privilegiū qd̄ h̄z qm̄ se defendit colligitur hec ra-
 tio in. l. p̄fecti. ff. d̄ mīno. Alij tñ dicūt ut refert ip̄e q̄
 quīs quo ad subtilitatē iuris p̄dicte rōes locū habe-
 ant q̄ ad veritatē & finalē utilitatē locū n̄ habent sicut
 enī appellāte nō p̄sequēte rata manet sn̄ia & irrevoca-
 biliter ius suū p̄dit qd̄ p̄sequēdo recuperat ita in peten-
 te & nō petente restōem in integrū est rep̄iri. & ideo hac
 veritate & equitate inspecta q̄bus fauent canones. s.
 .c. dilecti. & de do. & p̄m. c. i. de transac. c. si. distinguē
 dū est fm̄ hosti. & Job. an. an sn̄ia lata sit a tali iudice
 qui possit in integrū restituere & tūc cū voluntarie nō
 necessariō vel quasi veniat ad curiā pro restitutōe pe-
 tēda non habet ius ratiocandi domū vel an sit lata p̄
 iudicem qui non possit restituere in integrū. vel nō po-
 test habere remediū vel nō p̄mode citra sedē apostoli-
 cam hec enī duo nō habere vel nō p̄mode i iure equi-
 parant. ar. ff. de v. sig. l. nepos. de dila. c. i. de dec. q̄
 p̄pter. quo casu vera sit sc̄da sn̄ia q̄ talis habeat ius
 ratiocandi domū cū veniat necessariō vel quasi. & qui
 sunt iudices qui possunt restituere in integrum. le. & nō.
 in. c. causa. de resti. in inte. hec opi. satis equa est & cō-
 traria videtur iustior & magis iuri cōsentanea naz & si
 legatus agit tenet se defendere aduersus omnes. ut in
 pal. l. ij. §. si. & si agatur quasi ex quo pulsat & impedit
 debet se defendere aduersus alios. Idem & for̄m̄ di-
 cendū est in isto qui venit ut impugnet non solum fm̄
 ius sed ex privilegio sp̄ali nam de rigore iuris sn̄ia re-
 manet valida et a nemine stimulat v̄i opi. Inno. videt̄
 verior licet alia equior. Alterius q̄ro an ratiocans
 domum ex causis p̄dicis teneat satisfacere d̄ redēdo
 ad curiā certo die ad se defendendū. Inno. p̄mo dicit
 q̄ sic. ar. de dila. c. exposit. & in pal. l. ij. §. sed si dubi-
 tet. postea dicit plus sibi placere q̄ nunq̄ debz dare
 cautōem de se defendēdo ad curiā. sed corā suo iudice
 ordinario respondebit. ar. in. d. §. legatum. tota diffi-
 cultas stat i intellectu illius. §. si si dubitet. hosti. v̄i-
 det velle q̄ debeat cauere de redēdo ad curiā. Do.
 an. cōcor. q̄ qm̄ causa p̄t corā inferiori tractari qz non
 ē ardua & iudiciū nō erat an legatōem ceptum & tūc p̄-
 cedit dictum Inno. Dictum autem hosti. p̄cedit quā-
 do causa est ardua vel quando iudiciū ante legatio-
 nem erat ceptum. sed ego non credo q̄ hosti. sic intel-
 lexit qz tunc dictum suū nullum haberet dubium seu
 effectū. Bar. in. d. §. sed et si dubitet. tenet opi. In-
 no. & videtur etiam sentire ibi glo. & hec verior cum in
 d. §. sed et si dubitet. nil oscatur de redēdo & tñ
 q̄ debeat prestare cautōes de sistendo in iudicio cer-
 to die et in. §. legatum. simpliciter d̄ q̄ non compul-
 situr ibi iudiciū subire. qualis autem debeat esse illa
 cautio dicit tex. in. d. §. sed et n. q̄ erit sola promissio

*Ar. Inno. dicit qd̄ curi
 debet venia p̄p̄ria de
 redēdo ad curiā certo die
 ad se defendendū*

alioquin sequeretur absurdum q̄ coegeretur iudiciū
 indirec̄te suscipere cum forte non reperiret ibi cautio-
 nem quod procedit in persona que nō sit sic suspecta
 ut dicitur ibi in glo. et dicitur ibi. Ultimo hic que-
 ro nunquid indistincte ex causis p̄dicis potest q̄
 ratiocare domum. Inno. refert hic nota. quosdam d̄
 cere q̄ non vnde i causis electionum & in alijs que ce-
 leritatem desiderant & que tempore sunt p̄ture nō ha-
 bet locum ius ratiocandi domū. ar. opti. in. l. sed et si.
 §. edictum. ff. de iudi. vbi legatus cauet de damno in
 factō. ad idē pal. l. ij. §. pe. facit d̄ appel. oblate. & c. h.
 et. c. licz. de ser. & l. ij. ff. c. ti. quod potest intelligi fm̄
 eum in electionibus p̄latorum. sed secus in electōe ca-
 nonicorum vbi non est tantum periculum in mora et
 hoc dictum placet et est valde notandum Ad pre-
 dicta ergo habes vnum casum in quo non competit
 privilegium ratiocandi domum. sc̄ds casus quando
 ibi in curia contraxerunt si autē contraxerint ante lega-
 tionē et tunc legati non possunt ibi conveniri sed alijs
 sic si cōtraxerūt extra. p̄vincias. p̄p̄riam. ut in. d. l. ij. §.
 omnes. tertijs casus est qm̄ ip̄i agunt tūc tenent r̄sp̄o-
 dere ut in. §. & si agant. quart⁹ casus si stant in curia
 voluntarie perfecta legatōne ut in dicto. §. omnes. et
 hec sufficiant *Beatus Albertus dicit qd̄ non*

De libelli oblatōne

Continuat hec p̄rica. ad p̄cedentē mō supra vi-
 sum est de foro cōpetenti & an & qm̄ forum possit dedi-
 nari. verū qz rei ad iudicia vocati si non declinant fo-
 rum petunt sibi edī libellū ut sciant qd̄ & q̄nter petat
 & sup̄ q̄ debeant respondere. Ideo competiti ordine.
 subijcūt istā p̄rica ad materiā istā. facit qd̄ habet. ij. q̄.
 vij. p̄ totū. & lxxi. di. maximianus Quero qd̄ est
 libell⁹ glo. i. dicit q̄ ē quedā scriptura in qua continet̄
 res q̄ petit & cā petēdi & nomē actoris & r̄. hosti. v̄i-
 cit q̄ quīs libell⁹ multa debeat p̄tinere de p̄tentiā
 approbata tamē sufficit q̄ appareat q̄s petit & a quo
 quid & quare & coram quo ut. j. e. per totū. & de dat.
 querelam. et ar. ff. de proci. l. si procurator. & ponit
 hosti. versus. Quis quid corā quoquo iure petat et
 a quo. Recte compositus quisq̄ libell⁹ habet. Spe.
 d̄ libel. cōcep. §. i. in prin. dicit q̄ libell⁹ ē brevis me-
 brana actoris petitionem & eius causam & actōnem
 complectens. sed certe minus caute locutus est quia
 sufficit ut dicit Jo. an. q̄ scribat in bombicinis et ita
 utimur. naz membrana sumitur ex membrīs aialiam
 & ideo forte spe. posuit ibi aliā diffinitōem q̄ est scrip-
 tura agentis questionem cōtinens & futuram actionē
 dep̄rimēs vel dic̄ m̄dus & brevis ut diffinit Ly. i. an.
 offeratur. L. de li. contesta. q̄ est brevis scriptura cla-
 ram p̄tinēs intentōes actoris sicut accusatoris. & declarata

Quid sit libell⁹ a

*Libellus ut dicitur obsequio
De appellatione dicitur in iure quodammodo
De appellatione dicitur in iure quodammodo*

is dicitur ut lex dicit libelloz dictatores debere
caute ne sint verbosi. ut. l. ampliorē. §. in reuicatorijs
L. de app. dicit scriptura qz libellus dicitur esse in scri-
ptis ut pbat in an. offeratur canonizata. iij. q. iij. of-
ferat. pbat in. c. p. dicit clarā quia nō dicitur obfai-
rus ut in. d. §. in reuicatorijs. dicit actoris. ut. j. c. ij. si
ue accusatoris ut. j. c. l. r. ff. de accu. l. libelloz. canoni-
zata. ij. q. viij. vii aut dicit libellus dicit qz a libro. ē. tñ
diminuitur dicitur ppter sui breuitatē ut dicit spe. r. bñ
in. d. §. i. r. g. h. c. Alij dicit qz dicit a libra. i. iusti-
cia. nā ille qui iudicat stateram gestat in manibz. xlv
di. omnes. r. alibi dicit nō afferam? stateras dolosas
xxij. q. i. nō afferamus. f. primū veni? r. vide ad pre-
dca gl. op. in an. de exhi. r. intro. re. in. v. libel-
lū. que ponit practica cōficiendi in ciuilibus. In crī-
libus vero vide glo. satis nōt. in. l. in cō. de accu. et
p. bar. in. l. libelloz. r. spe. in loco prealle.

Snarus episcopus.

Totus ille titulus h dicit in summa
Etator tenent i scriptis libellū ponit
gere. h dicit primū. c. r. si agat reali
dicit in eo exprūere rē quā perit. h. d.
scdm. c. Si agit personali debet exprūere cām. h. d.
tertiū. c. Et hec prima decre. nō diuidit qz ponit vni-
cā facti narrationē. r. dicit Jo. an. qz ille ignarus epul
de quo in tex. erat ignarus r. pūm ut p. satis ex dicit
suis r. iudex erat qui perat sinodo. vel summa sic r. h
primū. c. Iudex nō dicit admittit accusatorē ad litigā-
dum nisi prius libellū in scriptis offerat. h. d. nō ex
pūncipio qz in sinodo pūncipali nedū archieps f. etiā
alij epi sunt cōiudices. ad hoc. xi. q. iij. si quis p. b. r.
r. c. si quis eps. melius facit. c. scitote. vi. q. iij. vbi ex
pūmitur quot sunt iudices. vide glo. que arguit. p. et
cōtra. iij. q. viij. in summa. r. p. Jm. i. c. graue. de pre-
ben. vbi generaliter tractat d. istis cōsilijs seu sinodis
r. qui debeant interesse. nō scdo iudicē posse sup-
plere ex officio circa porrectionē libelli licet expresse r.
apte nō petat. r. generaliter pōt suplere qñ aliter nō
valeret iudiciū. interest enī sua r. reipublice ne iudi-
cium sit frustratorium r. ptes frustra. vexentur labori-
bus r. expensis ut in. c. cām. q. s. de iudi. r. vide bonā
gl. in. c. i. de elec. li. vi. r. idem vbi ledet bonoz iudi-
cis. ut. l. i. §. quos prohibet. ff. d. postu. r. generaliter
in quibus supplet dicit ut nō. in. c. bone. de postu. p. l. c.

nō. q. v. oportet. importat necessitatē r. nō solus
honestatē r. hoc sentit Jo. an. dū exponit tex. oportet
idest necesse est r. absqz dubio hic importat necessita-
tē ut satis probatur in tex. r. ex bis que f. subiectā. qz
aut regulariter puto qz importat necessitatē videt vel
le glo. in. c. i. de prescript. li. vi. aliqui tñ iporiat hone-
statē r. hoc fm subiectā mām vide bo. glo. xxv. q. i. c.
i. facit pro primo dicto illud euangelicū. optz nos

*Imp. qz hndij r. qz pbat in eadem p.
f. p. r. qz hndij r. qz pbat in eadem p.
r. qz hndij r. qz pbat in eadem p.*

nasa demo. Nota libellum necessario offerendus
in scriptis etiam per personam non ecclesiasticam in
dice illum petente de quo j. dicitur. Nota ibi deca-
rare. r. qz libellus debet esse clarus quod dixi super
rubrica. non enim debet continere aliquam obscurita-
tem vide cauendum est a nimia generalitate ut. j. c.
proxi. Item qz nō sit alternata. ar. ff. de iur. i. l. pre-
tor. edpat. §. quod autem p. r. Item qz non sit. con-
ditionalis. Insi. de v. obli. ex conditionali. Item qz
non habeat aliquod verbum duplex vel pregnans o-
r. r. c. si. ff. de re. dubi. l. si is qui duceta. r. genera-
liter qz non ponatur aliquid vide obscuritas oritur
r. vide qd nō. in. c. constitutus de in. iure. resti. p. Jm.

Ultimo nota ibi vestris manibus roboratam r.
qz libellus dicitur esse subscriptus a pte hoc dicit tamen
lib. offi. procedere de honestate non de necessitate no-
tarius enim scribit porrectionē r. dilationem datā reo
r. ita seruatur fm Jo. an. r. sic intelligitur quod habet
in an. de exhi. r. intro. re. §. scimus. coll. v. r. huic di-
cto concordat pe. licet Jm. sentiat contrarium. f. pu-
to pro concordia posse dici qz in ciuili procedit opi-
lib. offi. r. h. glo. in dicta an. v. libellū. que nō vide-
tur requirere hanc subscriptionē in ciuili. In crīmina-
li vero procedit opi. Jm. debet enī se subscribere pro-
mittendo se datur vqz ad finē vel obligādo se ad pe-
nam talionis quod videtur velle glo. in. l. in causis.
L. de accu. facit. l. iij. L. qui accu. non possunt. Te-
nio ad glo. que diuiditur in. vij. partes. nam. vij. for-
mat qdnes/ primo tacite querit r. responder. qz sunt
species libelloz. due. r. scdo ibi est ergo. qz quid
sit libellus tertio ibi r. sic patet querit cui libellus sit
offerendus. quarto ibi in scriptis querit qualiter sit of-
ferendus. quinto ibi r. in principio querit quando sit
offerendus r. intererit vnam opi. r. soluit. sexto ibi et
per talem. querit quid sit eius effectus. septimo ibi f.
nunquid. querit an libellus sit de substantia iudicij.
Prima pars est clara. dicit enim qz due sunt species
libelli nam quidam datur in ciuili quidam in crīmi-
li. ideo dicit in tex. libellus conuentionis seu reclama-
tionis r. quid debet contineri i ciuili habuistis supra
in rubrica r. nō. j. in. c. se. quid in crīminali vide in. l. li-
belloz. ff. de accu. r. ibi plenissime per bart. vbi
format multas r. viles questiones r. dubias r. est ca-
nonizata illa. l. ij. q. viij. libelloz. secunda ps glo.
quid sit libellus fuit expedita super rubrica. tertio que-
rit cui sit offerendus r. dicit qz iudici r. per ipm reo. et
dicit Jo. an. sufficere ream casu venisse ad iudiciū
licet citatus nō fuit remittit ad spe. de libel. concep. §.
sequitur in si. quali sentiat qz ex quo quis presens est
cogitur recipere libellum. r. idem spe. in loco prealle.
iuxta illud vbi te inuenero r. facit. l. i. l. vbi de ci-
agi oportet. r. idem sentit in simili Job. an. in. c. si.
de elect. li. vi. dicit tamen qz non compellitur icōtinēti

*In libello conuentionis a minima
quā hnt
Vbi qz libellus aliter
nō dicitur aliter
habere aliquid f. d. r. ut
p. r. qz aliquid
libellus dicit*

h. d. qz f. p. qz p. qz p. qz p.

Totus p. p. libelloz

*2a questio qd p. libelloz
Cui p. libelloz offerendus qz p.*

Pro capite cap. libellus

respondere si tale est factum quod indiget deliberatione
 facit quod non. lxxxij. di. ppositi. et idem quod ista glo. ut li
 bellus per offeratur iudici. scdo reo per ipm iudicem. 13
 glo. iij. q. iij. offerat. et lxx. in illa ant. offerat glo. po
 nit ibi succinate tres practicas quaz quelibet per pra
 cticari fm bar. ibi. pmo qd de iudici et p iudicem pri
 scdo vt ab actore offerat reo. tercio vt offerat iudici et
 p cu transmittet eaz citate ad reum Quid dicendum
 puto qd practica magis consonata sit vt pmo offerat
 iudici. nam in libello implorat iudicis officium merce
 narium deseruiens actoni. hinc est qd in principio dicitur
 tur. copamit coram vobis domine iudex etc. Itē in si
 ne petit sibi iusticiam fieri de or. cog. c. ij. ergo iudici est
 offerendus et non parti ad hoc. c. exhibita. d. iud. cu
 si. et hoc voluit spe. in ti. de libel. cōcep. §. sequitur in
 prin. Alia practica qd offerat reo ab actore pot salua
 ri qm copia remanet in iudicio quia non refert qd ex
 equipolentib' fiat satis em petit a iudice si copiaz de
 mittit in iudicio ar. in. c. appellatio. de appel. li. vi. eaz
 ibi nō. et sic posset saluari dictum bar. secus em si sim
 pliciter daret reo qz tunc nō apparet qualiter esset for
 manda sententia et pcanendum esset ne reus aliqua mutaret
 Itē si dubitaret an posset fieri fides de petitōe ptra
 .c. qm cōtra. de pba. Tercia practica ut mittatur
 cu citatōne posset obseruari et est utilis ad excluden
 das dilatores deliberatorias. naz si habuit cōpetentē
 terminū in citatōe infra que potuit deliberare nō ha
 bebūt postea aliu terminū in cōparitōe ad responden
 dū ut nō. bar. in pal. ant. offerat. et est tex. singu. i. c.
 ij. de dila. Distio tñ huius copie nō sufficit quo ad
 li. cōtest. vñ reo postea cōparati debet offerri libellus
 seu dz tradi iudici in eius pntia in iudicio et p iudice
 reo vt nō. Jo. an. in addi. spe. in ti. de li. cōcep. §. nūc
 videamus. in si. naz li. cōtest. sit p petitōnes in iudicio
 ppositaz et missionem secutaz. ut in. c. vno. de li. ptest.
 et sic nō sufficeret transmissio copie ad reū quo ad li.
 cōtest. vel pot dici satis esse qd a principio fuit iudici
 an citatōnez libellus oblatus et reo postea cōparante
 p iudicez offeratur naz actor psumitur p durare in sua
 petitōe ex quo eaz non renouavit. de baptis. maiores.
 et l. sanximus. l. de testa. maxime si in pntia reū ver
 baliter postea incepit petere vt sentit bar. in ant. offe
 rat. et p h remanet soluta qrtā ps gl/qñ debeat offer
 ri libellus nā vt. s. dixi. pot offerri et an citatōnez et p
 intelligēdo ut. s. dixi In tercia pntia gl. qrit an sit i
 scriptis offerēd' et cōcludit qd sic qd ē vez hodie taz in
 civilibus qz i criminalib'. olim aut. pcedebat in crimi
 nalibus nō autē in civilibus vt nō. in ant. offerat. et vi
 de glo. pal. in ant. de exbi. et introdu. reis in v. libel
 lū. fallit scdz glo. in modicis et vilibus causis vbi scri
 ptura non requiritur. et sic intelligit. c. si quis aqz de
 rico. xi. q. i. Nota bene pro intellectu illius. c. et p
 hoc aut. nisi breuiorez. l. de sen. ex. pi. rati. ubi dicit

q in istis vilibus causis nulla scriptura requiritur quod
 etiaz nō. vel dic ad illud. c. si quis cum clerico scdm
 illa. qd quo ad hoc est correctū vel intelligitur d cō
 sensu partiu. et pro hoc intellectu alle. goss. l. quous
 in fi. l. de priuil. sco. li. xij. quod an sit vez ut suffici
 at solus consensus partiu dicaz. in fi. ad scdm cu lo
 quitur cu episcopus cognoscit inter clericos suos fa
 miliares et tunc luv. scriptura possit procedere. Tunc
 aliqūe bonū intellectu nam generaliter de omnibus
 clericis etiaz in quibuscūqz causis non posset intelli
 gi per de. dispendiosam. de iudi. vbi statuitur specia
 le in causis beneficialibus vt possit procedi de plano
 etc. nec etiaz tunc indistincte procedatur sine scriptura
 vt probatur in de. sepe. de v. sig. regulariter ergo de
 bet obseruari ordo iudiciarius. de proba. qm contra.
 et hic et in. c. vno. de li. cōtest. et quasi per totum istū
 liberū. In penultima parte gl. querit de actu libel
 li et ponit tres effectus inqum dicit qd interruptit
 pscriptōnem intellige vt plene nota. in. c. illud. d. p
 scrip. vbi dicam generaliter qualiter interruptatur p
 scriptio. Ultimo glo. querit an libelli oblatio sit d
 substantia arguit qd sic. postea refert quosdam tenere
 qd tacite potest obmitti. finaliter concludit qd nec tacite
 nec expresse potest obmitti nec valet quicquid agi
 tur sine libello. Aduerte qz in hoc multae sunt varie
 tates et omnes vere opi. vsqz ad tempus suum colligit
 Jo. an. et posuit in de. sepe. de v. sig. in v. necessario.
 quā glo. vide sed hic ponit quatuor opi. principales
 res. Prima qd tacite libellus potest obmitti expresse
 non sicut in simili dicimus de iuramento calumnie. c.
 .i. de iuram. calū. li. vi. hanc opi. recitat hic glo. et fuit
 Accur. in ant. offeratur. quem pleriqz sequuntur vt ibi
 nota scda opi. qd possit obmitti tacite et expresse d cō
 sensu partiu. et hanc opi. tenuit et posuit idem Accur.
 in ant. de exbi. et introducen. reis in glo. mag. v
 tra medium quam etiam multi sequuntur. tercia opi
 nio fuit qd nec tacite nec expresse potest remitti et qd
 nihil valet quod agitur sine libello et hanc tenet gl. b
 et sequitur Innocen. qui ad hoc adducit quod habet
 tur in ant. de tempo. non solu. do. §. contestationes
 Iden tenet Hostien. all. preall. autē. de exbi. et intro
 duc. reis. §. illud. coll. v. Erant enim quidam qui
 aduersarios simplices vocabant ad iudiciuz et eis ne
 gantibus dicebant litem contestataz quod ibi repro
 bat imperator in se. §. statues. qd libellus offerat et q
 litem contestatio hac oblatōne obmissa habeatur po
 nulla et sic fm cum nec tacite nec expresse remitti po
 test. hanc eandēz opi. sequitur bar. et multi alij i ant.
 offeratur preal. monetur bar. principaliter qd ista so
 lenitas non solum exigitur ad utilitatem partiu sed
 etiam sit ad utilitatem iudicis ut sciat super qd habeat
 ferre sententiam ideo nō pot p sensu partiu remitti su
 ct. c. ad apostolicam. de regu. et. c. si diligenti. de lo.

f
per offerendum

An libellus per ab actore per offerendum

An per offerendum per offerendum

An libellus per offerendum

An per offerendum per offerendum

libellus per offerendum per offerendum et offerendum

libellus oblatio per offerendum per offerendum

*De iudicio quod dicitur in scripturis
et de officio iudicis et de iudicio
et de iudicio dicitur in scripturis*

*De iudicio quod dicitur in scripturis
et de officio iudicis et de iudicio*

*De iudicio quod dicitur in scripturis
et de officio iudicis et de iudicio
et de iudicio dicitur in scripturis*

h. h. ibi quando re. In denunciatio vero debet et pe
fm hosti. a denunciante offerri sicut in accusatone. de
accu. licet. et. c. veniens. et. c. cum dilecti. r. c. qualiter
c. c. predatum. Ego de forma procedendi in denun
ciatione tam euangelica q̄ iudiciali canonica r regula
ri remitto ad ea que plene. s. dixi l. c. nouit. s. d. iudi.
Seco dubitatur quid in interdictis vt in interdi
ctis vide vi. vel vti possidetis r similibus nuquid de
beat dari libellus. Inno. concludit q̄ sic dando alias
regulam. dicit eni q̄ quando cuq̄ agitur inter partes
libellus requiritur nisi ins dicit ipm non esse dandū
vt i. ante. de exhi. r intro. reis. s. sanximus. col. v. et
go r in interdictis offerri debet que ideo sic appellan
tur. quia inter duos dantur. insi. de interdict. s. sunt
autem. pro hoc allego quod le. r nota. in. c. consultatio
nibus. de offi. dele. r. c. licet. de pba. Idez dicit In
no. in cautone damni infecti vt expigitur libellus. ff. de
dam. infec. l. iij. Refert alios tenere contrarium quia
hec res celeritate desiderat. ff. e. l. i. hosti. dicit h. ce
arbitrariū. put p̄tor ex ea id viderit accedendū vt pte
ladū. ff. d. dā. infec. l. iij. p̄mo m̄so. r. ff. de fer. l. i. s. si.
Fallit regula fm hosti. Inno. et Job. an. q̄n partes
conueniūt q̄ iudex non in figura iudicij sed d plano ex
officio veritatem audiat r inquirat r fm repta dicit r
sic intelligunt casum que aliqui faciunt speciale. L. de
p̄ui. sco. l. quoties. m. si. l. xij. in. ante. vt dif. iudi. s. si
vero contigerit. col. ix. r quod nō. de arbi. cū tempore
p̄mo m̄so. nam posset fieri ex conuentione p̄tium. q̄ eo
obmisso sententia daret r optime loquit sicut enim
ptes possunt ex toto cedere liti. vt. c. dudum. de elec.
r. l. postq̄ liti. L. de pact. sic r fortius p̄t totā quest
onem ponere in manib⁹ iudicis sed dictū suū nō erit
sententia diffinitua sed dabit quoddam mandatum
fm quod sibi videt. r pro hoc vide bo. gl. de re iudi.
in. c. si. l. vi. r quod nō. in. c. in causis. de re iudi. hoc
mō possunt procedē op̄i. que habet libellum posse re
mitti a partibus. r idem spe. in pal. s. v. ix. requiritur
tamē expressus consensus p̄tium vt ibi nō. Jo. an. all
as non valeret. p̄cessus. ar. in. c. dudum. de dec. et in
. c. vno. de li. contest. r hunc casum nō. Item fm In
no. r alios fallit quando p̄suetudo hz vt nō. de libel
lus dico q̄ cōsuetudo valeret in his que sunt circa in
dicta vt. L. de p̄uil. sco. l. si. l. xij. facit de eo qui mit.
in pos. c. iij. r hūc casum nō. qd̄ puto p̄cedere vt non
de p̄ticio p̄ modū libelli sed q̄ p̄ticio non sit saltez
apud acta nō. credo cōsuetudinē valere tanq̄ minus
rationabilē p̄ ea que nō. in dicta de. sepe. Itē fallit
in casu quem dixi sup glo. quando cause sunt viles et
maxime viliū personarū. tunc eni nedū libellus s̄ nul
la scriptura requiritur. vt in pal. autē. nisi breuiiores r
in dicto. c. si q̄s cum clerico. fm vnum intellectus. Et
in istis causis breuioribus dixit Bar. in autē. nisi bre
uiiores. q̄ non requiritur aliqua scriptura in toto pro

cessu r per consequens debet credi simplicia relationi
iudicis nec mirum fm cum. nam si alias credatur nu
cio vbi nō. habetur alia scriptura fortius debet credi
iudici r hoc dicit nō. pro arbitro r arbitratoze cui da
tur sepe potestas procedendi sine scriptura et tunc cre
datur suo verbo. r vide quod nō. idēz Bar. in. l. iube
mus. L. de sa. sanct. eccle. vbi dicit q̄ in istis breuior
rib⁹ pōt idem iudex scribere acta r credet sue scriptu
re. nam si credis illius simplicia relationi fortius scripu
re in libro suo. et ita seruat in castris in quibus depu
tatur vicarij habentes cognitōez in modicis tantum.
r sic limita. c. quonia contra. de proba. Item si ē
viliū personarū vt agricultozum r similia licet nō. sint
viles. vt sentiunt hic doct. et facit tex. in autē. de man.
p̄in. s. si tibi. coll. iij. r licet ibi tex. p̄ dictionē magis.
videatur duo requirere. scz q̄ sit causa viliū et viliū p̄
sonarum. tñ glo. ibi tenet q̄ dicitio maxie ibi abūdet
r sic quelibet causa sufficiat de p. se. qd̄ tacite sentiunt
hic doc. ponendo istos duos casus distincim. r spe.
in p̄cal. s. v. iij. r que dicit viliū causa relinquit arbi
trio iudicis consideratis qualitatib⁹ p̄sonarū vt nō.
ibi spe. et glo. in. c. si. de re iudi. l. vi. quod mihi pla
cet r bar. in autē. nisi breuiiores palle. sed in. l. medio
riter. L. de an. r tribu. l. xij. dicit causam esse vilem
si plus expenderetur in litigando q̄ esset id quod pe
titur. r vtrūq̄ dictum potest sustineri quod mihi pla
cet q̄ alias nulla specialitas est in viliū p̄sonis aut
inter quoscūq̄ in cā vili nō. requirat scriptura vt in di
cta autē. nisi breuiiores. r hunc casum etiā nō. Itē
fallit fm Inno. si p̄ticiō sita mandari executioni manu
militari. alias eni nō. est litiū finis. r finis vniū litiū
esset principium alterius. L. de fru. r li. expen. l. termi
nato. et. L. de re. et. l. si quis d̄ hoc dicit plene dixi
in. c. si. de iudi. Item in notorij non ē necessarius li
bellus fm Inno. alle. q̄. i. manifesta. de iurur. ad
nostrā. melius facit. c. quoniam. de sil. p̄sbit. Itē fal
lit quando duo contendunt eandem rem possidere et
quilibet vadit ad possessionē r ex indignatione nemo
vult libellum offerre dicitur iudici det altera p̄. tunc
enī cum debeat iudex occurrere ne veniat ad arma. ff.
de v̄sufruc. l. equissimum. p̄cederet ad receptionem te
stium sine libello et adiudicabit possessionem darius
probanti et verabit alium sibi vim facere quomims
vtatur. ff. de libe. c. l. liberis. ibi enī nemo libellū of
ferbat. hunc casum ponit spe. in p̄rell. s. v. xij. r ibi
videas ad saturitatem de hac materia. Adde b̄ duas
regulas quas ponit Jo. de lig. in de. sepe. de verbo.
signi. vbi dicit p̄mo q̄ vbiāq̄ sentētia lata tribuit
ius finale nec potest repari per aliud iudicium nisi p̄
appellationem vel aliud remedium tunc requirit p̄
na cause cognitio. vt. l. iudices. L. de iudi. fallit in ca
sibus de. dispendiosam. de iudi. cum similib⁹. Se
cunda regula est q̄ vbi agitur de causa super qua sita

*De iudicio quod dicitur in scripturis
et de officio iudicis et de iudicio*

*De iudicio quod dicitur in scripturis
et de officio iudicis et de iudicio*

Et dicitur in quibus partibus

Quid debeat exprimi in libello
in quo agitur realiter in iudiciis
singularibus

res
et utrum
quibus

et

quibus materiam

pondus
num
et utrum
quibus
et utrum
quibus

nomine
et utrum
quibus
et utrum
quibus

predictis Venio nunc ad glo. quam dividit prin-
cipaliter in quinque partes. nam in prima parte ponit pra-
cticam libellandi in actionibus singularibus. et primo
quod agitur in reali. secundo quod agitur in personali et aliquas
questiones interserit. In secunda parte ponit practicam li-
bellandi in actionibus universalibus ibi in verbis. In
tertia parte ponit practicam in actionibus generalibus ibi in
generalibus. In quarta parte ponit an libellus possit mutari cor-
rigi seu emendari vel aliquid de novo accumulari. ibi ite-
rum. In quinta parte ponit an eo casu quo mutata vel accu-
mulata sint dande noue inducie ibi et si mutauerit i. v.
illud tamen preterea reuertitur ad precedentiem questionem. Ve-
nio ad primam et quero quid debeat exprimi in libello
quando agitur realiter in iudiciis singularibus. Respon-
det glo. quod primo debet exprimi rem quam petit et an
petatur tota vel pars in quantum dicitur exprimens rem di-
cat hosti. quod etiam debet exprimi ipsius qualitas et bene
dicitur ut probatur i. l. si in rem. ff. de rei vendi. ubi si petit
terram debet exprimere an sit aratoria vel pratinea vel vi-
netia. ar. l. d. bo. p. scrip. l. si quis intra. et si fundus ha-
bet certum nomen debet exprimi ut semproniana. ut no.
Jo. an. in addi. spe. de libel. c. ocep. §. iuxta ppositum
v. ite non valet. si vero petatur materia infecta puta massa
debet exprimi qualitas materie ut sit aurum argentum
vel auricalcum. dicat ergo tale massam argenti et exprimat
pondus si signata sit exprimat numerum. si est ma-
teria facta exprimat nomen valis ut cibus vel scutella
et pondus. sed non debet exprimere an sit rotundum vel
latum. si petatur vestem exprimat nomen et colore non tamen
an sit noua vel trita. si hominem dicat nomen et an sit se-
nex vel iuuenis et si nomen ignorat utat circumlocutione ut
ex tali ancilla natus et hec omnia probantur in. d. l. si in
rem. et in. l. i. §. si quis argentum. ff. de deposi. et p. illaz. l.
dicebat Job. an. et antiqui super ignorantia standum in
ramento libellantis. ff. de contrab. emp. l. in venditi-
onibus. et duabus se. l. de epi. et de. aut. generaliter.
quod sequitur hic hosti. et Jo. an. mihi videtur licet ista
sint vera et extracta ex visceribus ipsorum legum satis est ex-
primere similes vel alias circumstantias ex quibus certum
sit quid intendat petere actor. Et donec enim rem non ha-
bere nisi unum fundum qui appellatur semproniana sit in
certa villa nonne sufficit dicere in libello. peto fundum
sempronianum quem possidet in tali villa. certe satis puto
sufficere cum ille expressiones fiant ut reus certificetur
non enim refert quid ex equipollentibus fiat. ut in. c. l. z
ex quadam de testu. et l. certum. ff. si cer. pe. et quod. s.
dixi in primo questione super tex. nec est necesse exprime-
re an sit terra aratoria vel pratinea etc. quia hec qualita-
tes non habent alterare petitionem ex quo constat de
corpore. Insi. de lega. §. si quis in nomine. et quod
nota. in. c. si significante. de recipi. Nec ob. l. si quis i-
tra. superius allega. que videtur hoc requirere. loquitur
enim in alio casu videlicet quando bona publica

Ita et si agitur in re
quod certum est super petita
Quid si res sit debet et non exprimitur
quibus etc.

tur. tunc enim ut auferatur defraudatio debet fieri descriptio
bonorum exprimens qualitates et sic non possit
sumpti et defraudari. secus in casu nostro cum ad certi-
ficationem tamen requirantur iste expressiones. et idem dico
in alijs qualitatibus et satis bene videtur de mente Inno.
in. c. certificari. de sepul. et ex eo quod. s. dixi. quod qui peti-
tur homo et ignorat nomen. parum sufficit dicere et ta-
li ancilla natus ut dicitur in dicta. l. si in rem. non ubi
bar. sufficere quod quis denominetur a matre. sed ut. s.
dixi non est vis que circumstantie exprimens modum p-
eos certificet reus super re petita. et ideo dicitur ubi bar.
et bene quod non sufficit exprimere nomen. parum quando
plures sunt homines seu serui eiusdem nominis. hec
omnia predicta limito ut debent exprimi qualitates rei
quando res debita est certa. scilicet si incerta. ut quod de-
betur in genere vel in subalternatione quod tunc sufficit
generaliter petere vel alternative ut. l. ubi autem. ff. de
verbo. obli. et no. bar. in. d. l. si in rem. Sed circa hoc
dubitat quid si res certa debetur et non exprimens qua-
litates rei. nec fuit a principio obiectus contra generali-
tatem libelli. Sed si ex probationibus potest certificari res
hoc sufficit alias aut feret sententia contra actorem quod
non apparet in quo sit fienda condemnatio. nam si
debet esse certa. in si. de acti. §. curare. q. vi. diffini-
tina. ita non dicitur bar. in dicta. l. si in rem. et all. l. si. l.
de an. excep. Secundo dicitur glo. quod debet exprimi an
res petatur tota an pars. ego puto hoc procedere. quod libel-
lans intendat petere partem. debet enim tunc exprimere
sed si simpliciter petit rem non potest ex incertitudine im-
pugnari libellus. quod petendo simpliciter rem videtur
petere totam. ut in. l. si defensor. §. qui interrogatus. ff.
de inter. actio. et no. glo. in dicta. l. si in rem. probatur
istis tex. ubi simpliciter petebat terra et tamen postulabat
ut declararet ista terra. non autem ut exprimeret an petere-
tur tota an pars. et reperit postmodum hoc idem apte firmare
Bar. in. l. de pupillo. §. qui nunciat. ff. de no. op. nu. et
dicitur tex. ubi expressum ad hoc. sed dicitur glo. quod debet exprime-
re ad minus duos. proximos vicinos illius fundi. ut
in. l. forma. ff. de censu. quod generalitas parit obscurita-
tem Ego puto ut. s. dixi hoc procedere nisi ex alijs de-
monstrationibus fundus certus sit puta habet nomen
certissimum siue notissimum et speciale. frustra enim addit
illa demonstratio ut. l. i. in si. ff. de dolo. p. call. sentit
Bar. in. l. libellorum. ff. de accu. superfluis omnino reme-
dijs non est utendum. l. hec stipulatio. §. dyuas. ff.
ut lega. no. ca. et in. c. sicut de proba. cessat enim hoc ca-
su ratio glo. cum nulla sit obscuritas. Sed contra
predicta glo. oppo. de. l. que de tota. ff. de rei vendi. §.
incerte. et. l. si non omnes. ff. communi. dividu. ubi pro-
cedit libellus incertus Respondet quod est speciale circa
defalcationem legatorum. loquitur enim contrarium quod
legataris agit ad legatum. et est locus falacie quo
casu propter incertitudinem non cogitur petere certum

An per totam res
debetur ad unum duos pro reos alios
in quibus habent etiam pro pupillis etc.
quod respondeo pro reo etc.

*Quidam in d. de actio. nota. compend. §. 1. 200
Vnde dicitur in glo. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

fr. 177

partem. ignorat enim an quarta vel quinta pars sit de
trahenda ratione falcidie. nam si hereditas valet. cccc. et
legantur quadringenta tunc debet detrabi quarta pars
de quolibet legato ratione falcidie. si vero essent lega
ta tricenta et quinquaginta tunc non fit tota detractio.
si enim detrabentur quinquaginta et sic casus incertitudo
causal ex facto aduersarij vel aliunde excusat petendo
incertam partem ut in dicto. §. incerte. Et nota. Zinn. in. c.
constitutio. de in. inte. resti. vnde dicitur h. bosli. dādo re
gula idē ēē quoniam scilicet actor incertus. nec potest sibi
imputari reo qui cum certificare non vult. ff. si p. be
re. pe. l. i. §. si. ff. quoz. lega. l. i. §. quod aut. et ut. s.
dipi. Idē ē si aliunde est ex facto aduersarij causat
incertitudo de quo dicitur ut nō. Jo. an. et alij in dicto. c.
constitutio. nec mirum fin. Zinn. h. si ex ea recipitur li
bellus generalis cum sententia sic quoz. generaliter la
te teneat ut ptz. de sepul. c. in. nostra. in si. que tamē
sua debet esse clarior quā libellus. in si. de actio. §. ca
rare. quod colligitur ex eo nam sufficit petere fructus de
tali fundo sine alia expressione et si non extant potest peti ex
timate. sed in sua de exprimere quantitas alias non va
let fin. ut dicitur condēno te ad expēsas factas i lite
vel ad res que tibi obuenerunt a tali nisi in actis psta
ret de certa quantitate. ff. de re iudi. l. air. ptoz. §. i. et
sic intelligit. L. de sen. q. si. cer. quan. l. ij. et iij. Tu
dic melius aliter debeant peti fructus ut nō. bar. in. l.
ex diuerso. ff. de rei vendi. nam respectu pceptorū de
bet exprimere certa quantitas nisi veniat ex natura acti
onis ut in interdico vnde ut. ut nō. Zinn. in. c. tanta.
de excessi. pla. vbi vide quā sua vel libellus possit esse
generalis. dicitur tamē Zinn. h. possit pcedere quando
actor verisimiliter ignorat quantitate fructuū pceptorū. tunc
enī p supradicta sufficit sic generaliter petere postea
in pcessu debeat pbare certam quantitatem alias nō
posset sequi certa sua ad hoc quod nota. in. c. ex lite
ris. de iur. iur. quod ē nō. vide tamē ad materiaz qd
nō. Ly. in. l. cū te. L. si quis al. vel sibi. et quod nota.
in. c. gravis. de resti. spo. et in. c. ij. de ordi. cog. et in. c.
certificari. de sepul. et p bar. et Zinge. in. l. si filius. §.
si. ff. de vbo. obli. vide etiā bar. in. l. i. ff. de eden. vbi
videtur h. limitare nisi fructus veniat accessorie ad re
nam tunc sufficit petere rem cum fructibus. ita sentit Zin
no. in dicto. c. tanta. quā ad scdm dictum de sua fe
renda sup expēsis dicitur ut nota. in. c. i. de sequet. poss. et
finc. et in. d. l. terminato. L. de fruc. et li. expē. Et
circa istam primam partē quā glo. nunquid sicut tenet
exprimere rem quā petit ita teneatur exprimere causam pe
tendi. Respondit quod non satis enim videtur expressa cau
sa eo ipso quod proponitur rei vōdicatio cause enim non ē
in rei vōdicatione nisi ipsum dominium. vnde satis ē
dicat ad eum spectare in re dominij vel quasi. No
ta primo quod glo. dicit incidēter procedere istum libel
lum sic alternatiuū dico rem spectare ad me iure do

minij vel quasi et quid intēdat illud quasi et an libellus
talis procedat de iure an de consuetudine tūc cum mul
tum inualuerit in iudicijs vide glo. plenaz in. c. abba
te sane. de re iudi. l. vi. in si. de actio. in pn. et qd. nota.
spe. in ti. de acti. et peti. §. sequitur v. itē nota. hoc ta
men vep. ē quod de consuetudine admittitur talis libellus
cui standū ē in omnes quod etiā t3 bar. in. l. et an eadē
§. actōnes. ff. de excep. rei iudi. Et quo ad princī
pale quāstam glo. quārit nunquid teneatur exprimere cau
sam ad emendatam scias quod tam in reali quā i psonali du
plex ē causa. vna ppinqua alia remota. in reali causa
ppinqua ē quia sum dñs. Causa remota quod fuit mihi
legata donata vel vendita et tradita et sic de similibus.
In psonali vō causa ppinqua ē quia tu es mihi obli
gatus. cā remota quod mutuaui vel promisi vel quod vōdidi
rem et tradidi et sic de alijs. Sed quāritur quā causa sit
exprimēda cōmuniter teneatur quod in reali non ē necesse
exprimere causam remotam sed sufficit exprimere causam
ppinquam quia sum dñs nec ē necesse dicere ex qua
cā non enim possum ēē dñs nisi ex vna causa ut in. c. in
ter dilectos de si. in si. et in. d. l. et an eadē. §. actōes
ff. de excep. rei iudi. et hoc etiā voluit Zinn. in. c. cō
querere. de offi. ordi. et satis patz in hoc. c. et vtile est
ipso reo ne alia exprimat quia si succumbit actor obsta
bit sibi postea exceptio rei iudi. cum totū ius suum vi
detur in iudiciū deduxisse ut in. d. l. et an eadē. expres
sus. in. c. abbate sane. de re iudi. l. vi. alio tamē respe
ctu ē sibi vtile ut exprimat quod facilius poterit delibe
rare h. certe satis debet scire an res sit sua vel non ar.
in. l. cū querebatur. L. vnde vi. et de rescrip. c. ab excep
tione. et hoc verū ut non teneatur causam remotam
exprimere nisi ius cōmune resistat ageri ut quia vendi
cat liberū hominē tūc enim debet exprimere causam pu
ta quod ē mihi fili. vel ē mihi vxor et sic de similibus ut
in. l. i. ff. de rei vendi. et t3 Zinn. in dicto. c. conquerere.
In psonali debet quis exprimere causam remotam
non autem sufficit exprimere ppinquam et hoc ideo
quia ex causa ppinqua non posset reus deliberare
ut f. c. proxi. nam si dico peto a te. x. quia es mihi ob
ligatus cum multe sint et possent obligatōis cause nō
posset deliberare ut in dicto. §. actōnes. ideo oportet
exprimere causam remotam quia mutuaui vel promisi
et si. v. c. proxi. vbi per Zinn. et idem t3 in dicto. c. cō
querere. alias non teneatur reus respondere nisi respo
det valet iudicium. ut in. l. si. L. de aua. excep. et nō.
Zinn. in. c. proxi. Consequēter glo. circa istaz pri
mam partē querit de eo quod. s. dixi incidēter an suc
cumbēs in rei vōdicatione possit iterum agere et noua
causa non obstante exceptōne rei iudicate. et respōdet
distingueno quod aut agit nulla causa expressa h. gene
raliter. et tunc obstat exceptio si iterum vult agere quia
totum ius suum videtur in iudiciū deduxisse aut ex
pressit certam causam et tunc non obstat exceptio in

h. d. de q. 177

An tenetur exprimere

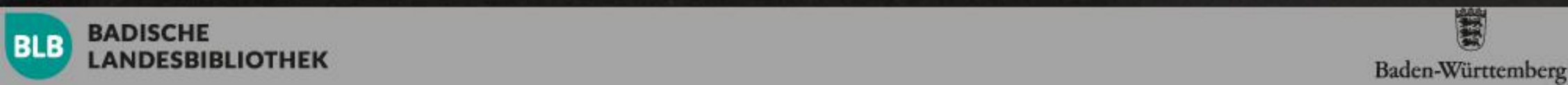
causam remotam

Quid sit exprimenda

In p. h. de q. 177

*An succumbens in rei vōdicatione
possit iterum agere et noua
causa non obstante excep. proxi.
et respōdet
distingueno
An succumbens
et respōdet*

An tenetur per q. 177

An deo p[ro]p[ri]o q[ui] p[ro]p[ri]o a[m]o[re] p[ro]p[ri]o

libellus. Annotatio 3

Et ob p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o

alia et hoc verum nisi quando plures actiones oriuntur et ex eadem causa quia tunc si intentat una actio et succumbit non potest agere ex alia ut in l. duobus. §. colon. ff. de iur. iur. ubi dicitur quod si fuit actum contra colonum causa damni dati actione locati. et colonus iuravit damnum non dedisse non potest agi alia actio puta acquilia vel alia competenti quia omnes ille actiones propter damnum datum. ex quo ergo facta fuit absolutio respectu cause ut quia non dedit damnum cessant omnes alie actiones ex illa causa competentes. Circa hoc dicitur post bar. in l. et an eadem. §. actio. r. l. si mater. ff. de excep. rei iudic. quod aut fuit actum actione reali aut personalis. primo casu aut libellus fuit purus aut alternatiuus ut ratione domini. vel quasi. primo casu quando fuit actu reali et pure aut libellus fuit generalis et persecutio generalis etiam ut quod in prosecutione non restringit se ad certam causam et tunc in omnes non potest agere ex alia causa tunc existente quia videtur omne ius suum in iudicium deduxisse. ut in dicto. §. actio. r. et aperte decisum in c. abbate sane. d. re iud. l. vi. ant. libellus fuit specialis et persecutio specialis ut quod restringit se ad certam causam. puta quod fuit mihi legata et tunc si succumbi possum agere ex alia causa tex. est apertus in d. c. abbate sane. t. bar. in dicta. l. si mater. §. denique. et ibi gl. et b. l. et e. commune maxie hodie per dictum c. abbate sane. licet aliud dixerat ipse. et l. in l. edita. l. de eden. qui mouebantur per. l. scio. ff. d. appel. ubi si expressi in appellatone unam causam videoz oes causas in iudicio deduxisse adeo quod possum prosequi non expressas et sine prosecutione sine non obstabit mihi exceptio postea indistincte si succumbaz vel ut ibi dicitur bar. aliud in appellatone aliud in principali nam in appellatone videoz deduxisse omnes causas etiam exprime do una quod alias p[ro]p[ri]o ius meum cum sententia romane re valida. secus in principali cum non niseratur mihi pre iudicium et ideo non videoz alias causas non expressas deduxisse. et per hoc optime facit tex. in l. si mater. §. si quis fundum p[ro]p[ri]o. Item scdm Joba. cal. bic aliud in appellatone quia sine exprimat causas sine non videt deduxisse in ca appellatōis totum id quod fuit deductum in causa principali ideo r. Si vero petitio fuit generalis et persecutio specialis ut quia restringit se in prosecutione ad certam causam tunc sunt opi. in dicta. l. si mater. nam quidam intelligunt illam. l. et ponat casum specialem in matre pendente bona filij ut obstat exceptio rei indicate. et cooperat restitutio propter iustum errorem. Alij vero intelligunt indistincte in quocumque ex quo persecutio fuit specialis obstat exceptio sed competit restitutio propter iustum errorem. et hanc opi. sequitur bar. ibi et videtur amplectenda quia minor. fa. regula odia. de re. iur. l. vi. secus si dolose obmisit prosequi generaliter. quod tunc indistincte obstat exceptio in alijs ad hoc tex. nobilis in l. de reb. ff. de arbi. ubi tex. e

ling. et facit p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o que sunt generaliter et postea persecutio fit respectu certe cause ut non obstat exceptio nisi in prosecutione nisi p[ro]p[ri]o maliciose distulerit quod est bene no. In secdo membro subdistinguitur quod libellus fuit alternatiuus quod ad me spectat iure domini vel quasi tunc dicit gl. in i. dicto. c. abbate sane. quod quacumque p[ro]p[ri]o alternatiue p[ro]p[ri]o actor obtinebit fm forma petitionis si si dicit in una et absolute r[ati]o postea poterit intentare alia p[ro]p[ri]o distincte. nec obstat exceptio rei iudic. quod hoc e modo alia ca quod p[ro]p[ri]o ca pos. r. p[ro]p[ri]o. c. si. in l. de actio. §. alie. Bar. i. dicto §. actio. restringit illam glo. quod persecutio fuit specialis. ut quod distinguitur a publiciana. secus si persecutio fuit generalis ut quod dicebat rem ad se p[ro]p[ri]o na ubi p[ro]p[ri]o est latu ut in l. verbu p[ro]p[ri]o. ff. de v. sig. l. ego dubito de b. dicto bar. p. glo. singi. in l. de actio. §. alie. ubi dicit quod licet ex consuetudine admittatur talis libellus tamen non admittitur volens prosequi nisi una parte tantum quod alias est sibi contrarius quod dicitur se dnm et non dnm. cu ergo persecutio ex iure necessitate et ex ipa ratiōe ut caute p[ro]p[ri]o rarietas et e specialis debemus restringe vba generalia ad altera parte tantum et sic debemus intellige in potiori significato. ut in l. d. iure natu. §. sed quoties. restringuntur om vba generalia fm subiectam materia. ut nota in c. dilecti. s. d. iudi. et in l. e. oia. l. de ede. et sic intelligatur in verbo eum fuisse persecutum ratione domini. ar. l. l. si ager vec. vel emphy. per. et tunc poterit p[ro]p[ri]o i publiciana. et l. b. dubiu sit t[ame]n mia. et r. is e sequenda ut i regula odia et i regula in penis. de re. iur. l. vi. et in l. pe. ff. de penis. Secdo membro principali quando agitur personalis glo. bic idem dicit quod. s. dicit in reali. sed tunc distingue latius post bar. in dicto. §. actio. et quod proponit actionem simpliciter et generaliter. aut quis proponit expressa causa. si generaliter proposuit et tunc ex actionis expressione colligitur expressio cause et ad illam tantum restringitur actio ut in dicto. §. actio. scdm unam lectu. et idem puto hoc in realibus. si om exprimo actionem puta ex testamento. nam certe potero postea agere ratione donatōis vel alia ca quod totius ius meum videoz restringisse respectu actionis aut ex actōis expressione non colligitur expressio cause ut ago certi conditione que est actio valde generalis ut nota in l. certi conditio. ff. si cer. pe. et tunc aut unam causam tantum prosecutus et subdistingue. aut sententia fuit specialis et non obstat exceptio rei indicate i alijs causis ut in l. age. l. de transacti. r. l. licet. l. d. iudi. ante sua fuit generalis sicut petitio et tunc aut quis obmisit alia causas prosequi ignoranter aut scierit et maliciose. si ignoranter licet obstat exceptio rei indicate i alijs eliditur tamen replicatōne ut in dicta. l. licet. et nota. gl. in d. §. actio. si obmisit scierit et maliciose in alijs obstat exceptio rei indicate i alijs ut in l. d. reb.

Ano real' aut p[ro]p[ri]o
libellus
Annotatio
Specialis
Opus

potius p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o

Ano q[ui] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
Ano q[ui] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o

Practica libellandi in actionibus
Anonius } Universales
 } Partiales
 } Reales
 } Personales

ff. de arbi. Si vero in iudicio certam causam expressit
tunc aut vult agere iterum actio descendente ex alia
causa et potest ut in d. §. actiones. aut vult agere eadem
actione cum adiectione diversae qualitatatis et non potest
ut l. in delictis. §. si detracta. ubi patet quod si fuit actus
contra dominum actione non potest iterum agere etiam si vult ad
dere quod dominus fuit conscius quia eadem est actio et eadem
causa puenit sed addatur qualitas et ratione qualitatatis
veniat addenda vel minuenda pena ubi quod non
dicit tamen bar. quod per restitutionem in integrum et cau
sa iusta fuisse ignorantie potest iterum agere ut l. habe
bat in prin. ff. de insti. et l. i. in si. quando actio de pe
cu. e. anna. et per hoc etiam est expedita scda ps glo. de
materia libelli psonali. Venio nunc ad tertia partem
principalem de practica libellandi in actione univer
sali et expeditam simul istam particulam et sequentem cum
ista die gl. quod in iudicijs universalibus non est necesse ex
primere res singulares sed dicere sufficit peto heredi
tatem quia sum heres. Item peto ecclesiam cum perti
nencijs suis in generalibus etiam iudicijs non est ne
cessario exprimere res sed sufficit proponere causam vel fa
ctum ut peto rationem de administratione quam gessisti
Adverte ad hanc materiam latius et clarius. debes enim
scire quod quedam sunt actiones particulares que idem
dicuntur particulares quia dantur ad res particulares
singulares non autem ad aliquod universum vel generale
ut si peto vestem et ago rem vendicatioem vel aliam actioem
particulari seu peto. x. que tibi mutuavi. et hanc actionem
aliquae dicuntur reales ut quod competunt ad rem et non dicuntur
psona obligatam. alique vero dicuntur psonales quod
non ad rem sed in psona diriguntur. ut si ago exempto
vel actione ex mutuo dico enim psona obligata et non rem
vel pecuniam et prosequere latius ut habetur in l. de
actio. in prin. et quid debeat exprimi in istis superadi
ctis est. Queda sunt actiones universales et dicitur in no.
in. c. conquerente. de offi. ordi. quod sunt quatuor quae omnes
competunt pro hereditate tantum cuius nomine comprehendit
dicitur universam ius defuncti. ff. de v. sig. l. nihil. aliud
ideo dicuntur universales et sunt iste scilicet peticio heredi
tatis fami. heredi. actio ex testamento que datur per heredi
tatem ex trebelliano restituenda et actio exempto quae datur quicquid
tota hereditas emittitur. et licet ibi dicatur in no. quod sunt
quatuor intelligo quod de istis iura tamen faciunt mentionem
aperte sed multe aliae possunt dici universales ad simili
tudinem harum quatuor ut quando petitur villa seu
castrum ut sentit idem in no. in. c. cum ad sedem. de
reli. spoli. et dicitur bar. in. l. i. de eden. Item quando
petitur ecclesia cum pertinentijs suis ut voluit h. glo.
et in no. in dicto. c. cum ad sedem. et in. c. cum te. de re
scrip. fac. c. quod v. de iudi. scdus magis lectu. et idem dicit
de similibus. et ideo dicit melius post bar. in. d. l. i. ff.
de eden. quod actio universalis potest intelligi quando da

tur ad aliquod quod de sua significatone multa in se
universaliter contineat sine sit universitas iuris ut hereditas
vel bonorum possessio et similia. sine sit univer
sitas facti ut peculium de quo tamen dicendum ut in
l. iij. in prin. ff. de peculi. Actio vero generalis ex
eo dicitur ut dicitur in no. in dicto. c. conquerente. de offi.
ordi. quod competit ad id quod sub se continet plura ca
pitula non tamen universum ius ut est actio negocio
rum gestorum tutela et. nam multa potuit habere de
functus que non pervenerunt ad filium sed continet sub
se multa capitula ut administratorem salis frumenti vini
et similia. secus autem si ex se et ex proprio significato
non continet plura seu universitatem. tunc enim licet pe
tantur plura bona non tamen dicitur peticio universa
lis vel generalis unde dicitur in no. in. c. cum ad sedem
de reli. spo. quod si quis petat omnia bona alienius non
est audiendus nisi ea exprimat. et ratio est cum quia cum
ad hoc singularibus actionibus agatur non potest ferri
sententia certa que ferri debet in generalibus et singu
laribus actionibus licet secus sit in universalibus fin
cum ibi. et hoc videtur sentire bar. in. l. i. de l. i. §. i. ff. de
le. ij. ubi inducit illum tex. quod licet procedat iste libellus
peto a te villam illam sine alia expressione iurium et bo
norum ville non tamen procedit iste peto omnia que possi
des in tali loco. Contrarium tamen tenet spec. in ti. de
actio. et peti. §. sequitur. v. quid si peto. et sentit in no.
in. c. certificari. de sepul. ubi videtur velle procedere hunc
libellum peto parte omnium rebus tibi ex bonis talis ob
venierunt. ubi tamen in no. loquitur multum intricata
et ita se involvit in opus. ut vix appareat quid velit. sed
ego credo quod ubi vel ex propria significatone eius quod
petitur vel ex aliquo signo universalis seu aliqua alia
demonstratione plura comprehenduntur in petitione et per
demonstrationem seu restrictionem peticio non est incer
ta ut in exemplis superius recitatis libellus est admit
tendus et peticio potest dici generalis quia plura com
prehendit et si non ex propria significatone tunc saltem
ex adiectione et restrictione seu demonstratione ar. in. c.
inter dilectos. in prin. de si. insti. et in. l. certum. ff. si
cer. peta. et in. c. licet ex quadam. de testi. exigitur enim
declaratio principaliter propter duo. primo ut res possit
deliberare an velit cedere vel contendere et huic satis
est satisfactum per dictionem universalem seu per re
strictionem et demonstrationem. secundo exigitur ut iudex cer
tam possit ferre sententiam. et huic providetur in pro
cessu quia ut subijciam. in petitione generali debet fieri
specificatio in processu et erat ista peticio generalis
non naturaliter sed accidentaliter propter adiecta et
signa generalia. Sed nunc quero de practica libel
landi et pronuntiandi in istis actionibus universalibus
et generalibus glo. hic ut. s. dixi multum breviter se
expedit spe. in ti. de actio. et peti. §. sequitur. v. si que
est differentia dicit quod hec est differentia inter universales

Anonius quod dicitur ad
aliquid per se per se
autem in se universaliter
quoniam

Anonius quod dicitur ad
quod dicitur per se per se
et licet non sit universaliter
autem

De quibus petunt omnia bona alius
non est audiendus nisi ea
exprimat

M

Exemplum dictionis libelli
propter duo

Quia est in Anonius
universalibus quod dicitur
opales

An libellus possit mutari & emendari

actiones generales & speciales. In universalibus enim
universaliter concipitur libellus & universaliter fertur
sua nec cogit quod res exprimat. ff. de peti. here. l. non
possimus. In generalibus generaliter concipitur libel-
lus & lite plures exprimat ut l. 13. C. de iudi. & in dicto
c. abbate sane. de re iudi. l. 1. vi. In specialibus res ex-
primuntur in libello. ff. de rei vendi. l. si in rem. ff. de hoc
ultimo die ut s. dixi vide etiam spe. in p. pcedenti. ubi
ponitur aliam differentiam. nam in actioe ubi licet sit actus
ad certam speciem nihilominus venit omne id quod tunc sicut
venit possidere. ff. de peti. here. l. iij. r. l. si quo tpe. r.
lite veniunt. s. si qd. qd. non. p. intellectu illarum legum. r.
idem Inno. in dicto. c. coquerente. In generali vero si
actum est ad unam speciem tantum non venit quod in alia specie
continetur nisi actus sit super administratione salis non venit
nisi quod in ea continetur. ut in pal. l. licet. r. ff. de iudi. l.
iudicium. Item Inno. in dicto. c. coquerente. ca. i istis
iudiciis est exprimenda ut peto hereditatem totam vel partem
quod me instituit heredem in toto vel in parte. vel quia
ei successi ab intestato. allegat. l. i. ij. r. iij. ff. de peti.
here. vel peto nomine administrationis negotiorum meorum
que gessisti sine mandato & si. Et si diceret quid potest
sua generalis in actionibus vltibus. videt ibi Inno.
quod multum. nam si iudex declaravit me heredem contra te suf-
ficiat nunc probare res a te possessas fuisse in bonis patris
mei vel defuncti & in eis mandabitur sua executio etiam
si id non probaverit pendere lite post sententiam. pro quibus
extraordinario modo. nam petam suam executio manda-
ri in his rebus & si ille negaverit illas res fuisse in here-
ditate ego probabo. ar. ff. de re iudi. l. a dno pio. s. si
sup. r. in dicta. l. iij. quod non. r. idem bar. in. d. l. i. ff. de
eden. quod dicit notandum. p. istis instrumentis. quare
figiatis que habent paratam executionem. Sed nunc quod
quare in actionibus vltibus non est necesse declarare res
etiam in precatibus & generalibus sic. Rideo fm bar.
in. d. l. i. qz iudicium universale fm propriam naturam acti-
onis dat ad declarandum ius actoris. & restitutio rerum
fit p officium iudicis ut s. dixi ad hoc. d. l. licet. r. l. iij.
ff. de peti. here. & ideo in hoc iudicio non est necesse
nisi quod declarare actorem esse heredem & postea sit ex-
ecutio iudicis officio. iudicium vero generale datur ad
reum condemnandum ideo debet probari id super quo
debet fieri condemnatio ideo sua que in hoc iudicio fertur
non parat iudicium in effectu nisi in causis que actor
prosecutus est ut in pal. l. licet. r. hoc non. r. p hoc est di-
cendum quod non est bonus modus libellandi. peto tale he-
reditatem licet glo. hic in. d. l. i. aliter sentiat. qz ut di-
cit Bar. in. d. l. i. si est heres tunc habet hereditatem. put-
et ius nam adita hereditate omnia iura in nos transeunt
licet non transeat corporalis possessio nisi apprehendat
ut in. l. cum heredes. ff. de acqui. here. non ergo est ne-
cesse petere hereditatem. debet ergo libellus sic conclu-
dere peto me. p. nunciari heredem & adversarium cogi

*Unde per d. Inno. qz in his
rebus non est necesse*

*Unde in actionibus vltibus
non est necesse declarare res
etiam in precatibus & generalibus*

Unde Inno.

*Unde per d. Inno. qz in his
rebus non est necesse*

ad restituendum quicquid tenet & possidet de dicta he-
reditate & ita formavit iuriscōsultus in. l. licet. de peti.
here. glo. in pte sic sustineri ut cum dico peto heredita-
tem quod sum heres. i. peto res hereditarias ut possideas
cas. proprio nomine. fact. l. i. ff. de rei vendi. p. primus mo-
dus est verior & notabilior. vide bar. in. l. ex diverso. ff. de
s. ubi alienum. ff. de rei vendi. in qua dicit libellus posse
sustineri si quis agens petitione hereditatis vel rei vendi-
catione dicat. peto talem p. nunciari ad restitutionem ter-
rium bonorum quod sum heres vel dominus quod tacite peto sep-
nunciari heredem vel dominum & iudex tacite videretur p. nunci-
ciare si condemnat possessorem ad restitutionem. ar. l. i.
C. de ordi. iudi. r. l. i. ff. de act. here. In iudicio vero
generalibus debet concludi reum p. nunciari ut s. dixi.
vide tñ ut s. dixi & quod non. Bar. in. l. ex diverso. ff. de
rei veni. r. p hoc habes dare & late expedita ista mate-
riam. Nunc venio ad aliam particulam gl. que querit
an libellus possit mutari vel emendari vel corrigi. & re-
spondet aliquantulum obscure & confuse & eam ordinan-
do hoc intendit quod aut libellus non est ad hoc res ex-
hibitus & tunc potest actor corrigere & emendare & tunc
in totum ab agendo desistere quod nemo in iuris agere
compellitur. L. ut nemo in iuris. l. vna in iura aut. qui
femel. L. quo & quando iudex si vero libellus est res
exhibitus & tunc non potest mutari si tales sunt actio-
nes que electione tolluntur. l. quod in heredem. s. elige-
re. ff. de tribu. Si vero actiones non sunt tales de
quibus vide p. Inno. in. c. audiuimus. de collu. & tunc
ante l. p. testa. potest fieri emendatio accumulando in
non desistendo a prima ut in dicta aut. qui fond. post
lite vero contestatam non potest si opus est nova inter-
pellatione ut in. l. non potest. ff. de iudi. hoc in effectu in-
tendit ista clausula siue p. tula glo. Jo. an. refert alij
dicta Inno. in. c. pcedenti. & ea que posuerunt doct.
antiqui in. c. inter. de si. instru. p que non habetur da-
re hoc materia. Do. an. multa inculcat & confuse & qñ
omnia extracta sunt a dictis bar. in dicta. l. edicta. L.
de eden. ideo sequendo bar. in dicta. l. edicta. sic da-
re expeditas hanc materiam periculosam prolixam &
subtilem prosequendo quatuor membra primo an actor
possit libellum emendare. secundo an libellum possit mu-
tare. tertio an possit aliam actionem accumulare. quar-
to an ex tali narratione ubi fieri potest sit actor p. nunci-
andus in expensis. Et adverte. quia differentia est
inter illa tria. nam emendare est corrigere superflua re-
secare mutare verba sententia non mutata addere vel
detrabere & declarare obscura ut satis colligitur. L. ad
emenda. iust. L. per totum. & in prima constitutione. s.
quibus. mutare vero est unam actionem obmutare et
nouam proponere ut p. batur. L. de no. muta. L. p. to-
tum. & in. l. mutari. ff. de peti. Accumulatio est unius
actionis cum alia coadunatio ut quod primo intentavit unam
actionem nunc intendat aliam & vult simul prosequi

*Unde per d. Inno. qz in his
rebus non est necesse
Unde per d. Inno. qz in his
rebus non est necesse*

quod bene p̄t̄ dicit̄. et p̄ hoc habes declaratos ter-
minos positos i gl. ista in bar. in. d. l. edita. Nūc
venio ad p̄mum q̄n̄ et q̄liter liceat emendare libellū et
distingue q̄ aut vult emendare circa substantiā ip̄ius li-
belli. exemplū libellus debet cōtinere i crimiali annū
mensē et locū vt. l. libelloz. ff. de accusa. canonizata
ij. q. viij. et plene p̄ glo. in. l. in causis. L. de accu. In
ciuilī d̄z p̄tinere vt nō. s. c. p̄xi. et in. l. i. ff. de eden. et
p̄ gl. in. auc. de epi. et intro. reis. pone q̄ fuit omis-
sum aliqd̄ de substantiālib' puta locus uel t̄ps uel qd̄
sile an poterit suppleri. Cōcludo post bar. aut ē ta-
lis defectus qui p̄te tacete non h̄z viciare iudiciū vt i
ciuilibus non descendit' ex crimine admittit' enī
libellus quātūcūqz obscurus nisi opponatur ut. l. alii
ma. L. de anna. excep. et vt. s. dixi tūc emendatio et de-
claratio pōt fieri vsqz ad sniam nisi fuerit oppositū vt
in dicta. l. i. Et est talis defectus q̄ etiā p̄te tacete i
pedit iudiciū vt si in crimiali obmittit' aliqd̄ d̄ substā-
ciālibus vt in. d. l. libelloz. v. quid si libellus. vel si li-
bellus deficeret in cōclusionē qz cōclusio non resulta-
ret ex p̄missis. vbi gr̄a. peto. p. qz impator ē in ytalīa
vt. l. ij. §. circa. et qd̄ ibi nō. ff. de do. excep. isto casu si
quidē litij nō p̄test. pōt fieri emendatio si t̄pa largiuntur
alias secus ut. p̄bat in. l. accusaturus. ff. de adul. et de
clara si t̄pa largiuntur. i. si t̄pus p̄fixum a lege vel a iu-
dice hoc patit. Idone enī q̄ ex cā p̄fixit certū termi-
num ad agendū egit etiā infra terminū p̄ post termi-
num vult emendare libellū q̄ non tenuit certe non p̄t
qz videt nūc agere et iō nō pōt et idē dic in t̄pe statuto
a lege vt nō. p̄bat in. d. l. accusaturus. qd̄ nō. qz facit
ad multa. sile in. l. bonoz. ff. de opti. lega. vbi q̄s de-
bet habere ratū gestū nōie suo infra t̄ps. qd̄ ip̄e debe-
bat actū gerere et nō postea facit qd̄ nō. in. c. quā sit. d̄
elec. li. vi. p̄ post litē p̄testatā fieri nō p̄t vt in dicta. l. li-
belloz. sed dices tu ad qd̄ sit ista p̄hibitio cū d̄ nouo
possit actor accusare si libell' nō fuit bñ cōceptus. vt in
d. l. libelloz. et loquor q̄n̄ non fuit p̄fixum certū t̄pus.
Rūdet bar. qz forte interest actoris vt accusatoris ma-
gīo qz p̄cedatur sup̄ p̄mo libello q̄z qz det libellum d̄
nouo. p̄pter nouas sportulas vel gabellas que debet
solui quando offert libellus scdm̄ diuersas p̄suetudi-
nes italie Item pōt dici qz sit in odium ip̄ius acto-
ris q̄ non debuit sic v̄gari et variare aut p̄ iudicio ip̄i
us rei et forte iterū non aget cum ex hoc debeat abole-
ri nomen accusati. vt in dicta. l. libelloz. Et volo
emendare libellum addendo vel minuendo circa rem
petitam. et si hoc facio ante li. contesta. debeo admit-
tī vt in dicta. l. edita. iuncta glo. et tenuit etiā hic gl.
et Inno. in. c. s. proxi. quod intellige scdm̄ bar. in lo-
co p̄real. quando volo addere vel minuire circa eādē
rem vel substantiā nam si velle addere aliā rem
tunc nō possem si illa res non clauditur sub p̄ma acti-
one proposita. nam tūc non esset emendare s̄ nouam

actōnem pponere. Etz autē sub p̄ma claudat vel
non colligit ex doctrina que dat in. l. scire debem'. ff.
de verbo. obli. que dicit qz tot sunt stipulatōnes quot
sunt res. et p̄sequens tot sunt actōes quot obligatio-
nes. si vero vna ē substantia vel vna ē res tūc vna ē sti-
pulatio et sic si petij quinqz et fuerā stipulatus. x. vt si
petij partē fundi et fueram stipulatus totū fundū tūc
possum ante litē p̄testatā addere residuū qz nō ē op'
noua actō sed p̄prie emendatur libellus. facit insti. de
actio. §. si minus. Et post litē p̄test. volo emendare et
tūc aut volo detrabere et possum ar. ff. si cer. pe. l. qui
dam extimauerūt. et intellige detrabere nō differendo
sed renūciādo illi parti quā detrabo vt etiā i. substā-
ciā in alio membro sicut enī possum totū litē renūciare sic
et p̄ti. ar. in. l. postqz litē. L. de pact. iuncta. l. que de to-
ta. ff. de rei vendi. et c. pastoralis. §. item aut totū. de
offi. dele. fallit in casu. l. i. L. de plus peti. et ratio ē ibi
scdm̄ bar. qz deliquit in duobus scz in plus petendo
et in cautōne p̄ doli in plus exigēdo dicit in. c. mo. j.
de plus peti. et sic nō obstat autē. qui semel. L. quomō-
z quādo iudex. qz quis cogit p̄sistere in p̄ma actōe qz
illud vez nisi velit in totū desistere vel in parte non p̄t
tūc reus interesse p̄tendere Si vero volo addere et tūc
aut circa p̄ncipalia et nō possum. vt. l. non pōt. ff. de
iudi. Et circa accessoria vt circa fruct' et tūc siquidēz
volo addere de his que occurrūt post li. p̄testa. et pos-
sum. secus in his que occurrūt ante li. p̄testa. vt. l. edī-
les. §. idem sciendū. ff. de edī. edict. et bec. p̄cedunt in
iudicijs singularibus In vniuersalib' vero et gene-
libus tenet Inno. in. c. s. proxi. qz pōt addi et detrabi
vsqz ad sniam p. l. iij. ff. de peti. here. et l. si quo tem-
pore. eo. ti. et. L. de iudi. l. licet. et idem tenet glo. in dī-
cta. l. edita. sed hoc non placet Ly. et pe. et Bar. i dī-
cta. l. edita. quia in petitiōne hereditatis p̄ncipaliter
petit actor se pronunciarī heredem in executiōne autēz
veniunt omnia bona hereditaria vt etiā. s. dixi. vñ
si ad rem aliquid perueniret pendente iudicio illud
venit in hoc iudicio magis ex virtute actionis absolu-
te proposita et ex sni natura qz ex virtute emendatōis. et
ideo dixit bar. qz si esset actum petitiōne hereditat' ad
vnam rem singulariter non posset fieri emendatio vel
additio alicuius rei post li. p̄testa. vt in. d. l. nō potest
et ex hoc nō. intellectum ad illam. l. iij. que ibi nō de-
claratur per bar. intelligit enī bar. illam. l. in dicta. l.
edita. quando conclusio fuit generalis non autem re-
stringit se actor ad certam rem ut quia petijt heredita-
tem seu se declarari heredem tunc enī si declaratur
heres tunc mandatur postea sententia executioni in-
dicis officio non solum in rebus possessis per reum
tempore oblati libelli sed etiā in alijs q̄ incipit pos-
sidere tēpore iudicij vsqz ad sententiā vt ibi et si actor
in processu vult declarare potest sed nō est necesse qz
ex quo generaliter intentauit actōnem hereditatis oia

*La fin stipulatioes quot p̄
sunt res et p̄sequens tot sunt actōes quot obligatio-
nes*

*An p̄t h̄z q̄d libell' pōt
p̄ emendari*

*In vniuersalib' et gene-
libus tenet Inno. qz pōt addi et detrabi
vsqz ad sniam*

*De qz act' petitiōne hereditat'
ad vnam rem singulariter
non posset fieri emendatio vel
additio alicuius rei post
li. p̄testa. vt in. d. l. nō potest
et ex hoc nō. intellectum ad illam. l. iij. que ibi nō de-
claratur per bar. intelligit enī bar. illam. l. in dicta. l.
edita.*

Musano
Amor
Sulphure
fary

veniant virtute actōnis simpliciter propositae. sec^o autē ubi egit actor petitiōne hereditatis restringēdo se simpliciter ad unam rem. tunc enim tantus venit illa res et non alia nec potest etiam in processu declarare sicut in singularibus iudicijs sed nova interpellatōe op^o ē ar. in. l. non potest. ff. de iudi. hunc intellectum aperte sentit spe. in. ti. de libel. concep. §. non ostendamus post prin. ubi dicit p^o C. in. q. in univ. ali actione ubi res non fuit specificata potest libellus emendari et mutari addendo vel diminuendo. all. l. iij. ff. de peti. h. et. et idem dicit in generali actōne. per. l. licet. C. de iudi. et sic aperte sentit q^o quando res fuit specificata et sic restringit se ad certam rem tunc non potest fieri additio vel detractio quia alia non veniunt ex natura actionis. si enim veniant nihil obstat quod nō possit fieri additio et declaratio sicut fit quando generaliter actum fuit. Idem repio sensisse Inno. in. c. p. que rante. de offi. or. ubi dicit q^o si petitio est generalis debet fieri p. demnatio ad omnia que reperitur possidere tpe sententie licet ea non possideret tpe li. p. testa. per dictam. l. iij. et. l. si quo tpe. eo. ti. secus dicit si petitio non fuit generalis seu univ. q^o tunc non potest fieri cōdemnatio in pluribus rebus q^o petite sunt. et hanc eandē lecturā iudicio meo sentit glo. in dicta. l. iij. dū exponit ibi glo. tex. d. qua sola. i. p. p. qua sola quasi velit dicere q^o ibi non p. tendebatur de una sola re sed p. p. illam rem solam fuit intentata petitio hereditatis et p. hoc facit tex. illius. l. in prin. ubi si hereditates petam ab eo et sic non restringit petitiōnem ad unam rem solam. q^o tunc non fieret p. demnatio nisi in illam tū hoc mihi placet. et vidi alias in quodā examine fieri magnā disceptationem sup. intellectu illius. l. restringendo enim se ad unam speciem videtur restringisse actionis virtutem univ. ar. in. de. ex. i. de para. diso. de v. sig. et. c. sedes. d. rescrip. et. l. h. §. cui dulcia de vi. triti. et oleo. lega. et hoc teneas licet spe. videatur aliud sensisse in ti. de actio. et peti. §. sequitur. v. differunt. ubi dicit q^o in hoc differt iudicium univ. a generali. q^o in univ. licet sit actum ad certam speciem venit tamen totam id quod incepit possidere us durante iudicio all. d. l. iij. et. l. si quo tempore. se cas dicit in generali sed dic melius vt. s. dixi. ad. d. l. iij. In petitiōne tū generali non fit cōdemnatio nisi sup. p. secutiōe vt. s. dixi in alia p. tica glo. et p. batur in l. licet. C. de iudi. et in ea si egit generaliter p. in p. c. su. p. sequi et exp. mere vt dicit Inno. in. c. p. xi. sed si restringit se ad certam sp. m. vt q^o intentado actōem tu tele petijt ratōnem administratiōnis salis vel gran. et tunc tenet hic Do. an. q^o non potest fieri mutatio nisi vt. s. dixi in singularibus iudicijs lz enim possit actor restringere libellum unam speciem prosequendo ubi petitio fuit generalis ut. d. l. licet. nō tamen potest ampliare libellum ultra speciem ad quam est restricta cō-

f duso et hoc etiam sentit bar. et Ly. i. dicta. l. edita. qd nota. et ut sis cautus in practica ut in univ. libello ad certam speciem sed facias conclusionem univ. seu generalem. et hoc procedunt quando vult addere ad rem petita seu mutare. quandoq^o vult addere seu mutare seu detrabere libellum circa aliquam qualitates et tunc siquidem p. mutatiōnem illius qualitates p. geret mutatio actōnis p. p. s. non liceret ut nota. in l. ij. §. docere. alias. §. hoc edicto. Si quis enim egit de vi p. nata et postea vult mutare et dicere vim publicam et agere iudicio publico non potest nisi finito p. mo iudicio. contingit enim mutatio actōis ut ibi. Si autem ex mutatiōne qualitates contingit mutatio substantie facti et idem q^o non licet mutare. ff. d. ad. l. de nunciaste. §. quid tamē. sed si denūciatur mulier d. ad ulterio cōmissio cum gayo non tū obijcit crimē quod denūciavit. mutatur enim substantia facti equaliter cognoscatur quando mutatur actio vel factū ex mutatiōne qualitates dic ut nō. bar. in dicto. §. quid tamē. Si vero nō cōtingit substantie mutatio vel facti ut mutatio actōnis f. ex mutatiōne qualitates engetur vel mutatur cōdemnatio ex virtute actionis p. p. s. et tunc ista mutatio est licita usq^o ad finem scdm bar. in dicta. l. edita. p. l. in d. edictis. §. si detracta. ff. de nox. ubi patet q^o si agitur contra dominum actōne noxalis pro damno dato a servo potest durante iudicio adijci seu obijci q^o domino sciente hoc fecit et tunc sequitur maior cōdemnatio. Item potest detrabere ut ibi quia semper durat eadem actio scilicet noxalis licet p. demnatio augetur vel minuat ex mutatiōne qualitates Inno. s. c. p. xi. restringit magis illam legem inteligit enim eam quando in libello non exp. s. sententiam vel ignorantiam domini sed generaliter egit actōne noxali. tunc enim si in p. secutiōne exp. s. alterq^o mebrum potest postea mutare et p. sequi alterum cum ambo comprehendantur sub actōne p. p. s. sed si in libello exp. s. s. alterum non potest postea mutare quia alteratur cōdemnatio nisi ante liti. p. s. ut supra dictum est. et hoc placet do. anto. hic et michi quia videtur se restringisse quando in libello exp. s. ad certam cōdemnationem et sic nō debet posse mutare cū alteri p. iudicio ar. regle mutare d. re. iur. li. vi. et qd. s. dixi i actōe univ. et g. ali q^o fuit facta restrictio ad certā sp. m. imo p. putat h. do. an. q^o in ex. cutōe possz declarare sciaz ul. ignoratiā q^o est g. ali ter scz p. secutiō. q^o sic exceptio q^o nō tollit finis p. modif. licat ex. cutōes p. t. p. s. finiam ut. l. h. ff. d. p. s. et. l. q. i. d. ff. de p. pen. et qd. nō. bar. i. l. a dno pio. ff. de re iudi. sic et id qd. respicit ex. cutōnem p. t. declarari in ipa ex. cutōe qd. placet. ar. l. miles. §. l. ff. de re iudi. quandoq^o volo emēdare declarādo obscuritatem libelli vel aliq^o verba obscura et possum usq^o ad finiam

In univ. ali amor

In p. secutiōe Inno. h.

Supra h. d. univ. ali

Quidam libelli p[ro]p[ter] ad libellat[ur]

An qui libelli p[ro]p[ter] m[er]it[um] h[ab]et

Quod si quis ad p[ro]p[ter] m[er]it[um] p[ro]p[ter] ad

l. si quis intentione. ff. de iudi. et intelligit ipse bart. q[ui] ipse qui libellat possit declarare et non alius eius heres. ut l. pomponi scribit si frumentum. in fi. cu[m] sua glo. ff. de rei ven. et ff. de v. obli. l. inter stipulantem. §. l. cu[m] gl. et ibi etiam p[er] bart. Fallunt p[ro]dicta in cau. e. ab eo. de elec. li. vi. vbi non mutat qualitas et dic ut ibi. si it em illud statutu[m] in odium opponentiu[m] p[ro]tra electu[m] vel postulatu[m] vel p[ro]mouendu[m]. hec oia procedunt quo ad primu[m] memb[er] p[ro]ncipale q[ui] s[ed] p[ro]t libellus enedari. Nunc veniamus ad secundu[m] an et q[ui] possit mutari. et distinguit q[ui] actor vult in totu[m] desistere renu[n]ciando actioni et cie. et tunc indistincte p[ro]t ut l. postq[ui] liti. l. de pac. hoc v[er]o nisi reus velle[m]t persistere in iudicio p[ro]p[ter] aliquam utilitate[m] maiore[m]. q[uo]d enim si assumpserit onus p[ro]bandi se d[omi]n[u]m q[ui] p[ro]t ut l. quida[m] quasi. ff. de p[ro]ba. et renu[n]ciatione em non p[ro]sequeret dominu[m] ut no[n] bar. in l. naturaliter. §. nihil co[n]t. ff. de acqui. pos. q[ui] q[ui] actor nullo m[od]o vult desistere sed vult differre et nullo modo potest h[ab]ere p[ro]p[ter] aut. qui semel. l. quod et q[ui] in. quandoq[ue] actor vult desistere ab instantia solum remanente sibi salua actione et ca[usa] et no[n] p[ro]t p[ro]te inu[er]sa per dicta au[tem] qui semel. que dicit q[ui] reus cogitur persistere in ea vsq[ue] ad fine[m] et hoc v[er]o im bart. nisi index viderit q[ui] de necessitate deberet sequi absolutio ab instantia forte p[ro]p[ter] mala co[n]ceptione libelli vel p[ro]p[ter] aliud tunc deberet actor admitti renu[n]ciatio illi instantie Quandoq[ue] actor vult renu[n]ciare actioni intetate remanente sibi ca[usa] et remanentib[us] sibi actionibus alijs p[ro]ditis ex eade[m] ca[usa] et tunc sunt opti. bar. segtur opti. odof. vt possit per tex. in au[tem] qui semel. vbi dicitur q[ui] cogit quis exercere litem sup illa actione vsq[ue] ad fine[m] h[ab]et renu[n]ciando illi actioni ego impono fine[m] omni liti sup illa actione. ergo vterius no[n] cogor. p[ro]dicta vera ut possit mutare nisi equitas iudicantis aliud decreverit q[uo]d enim si p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] certa conditione[m] generale[m] q[ui] no[n] infamat qua[m] vult mutare et proponere alia[m] que infamat forte ius dicentis equitas hoc no[n] admitteret h[ab]et bar. et hoc v[er]o tex. illius. l. edita in fi. p[ro]dicta procedunt siue in libello sit apposita clausula saluo iure aduocandi et minuendi siue non hoc em clausula nihil importat ut no[n] glo. in. c. iter dilectos. de fi. instru. et no[n] bar. in. d. l. edita. cu[m] ista no[n] dependeant a voluntate p[ro]ducantis libellum sed ex dispositione legis. p[ro]testatio nihil opatur ut no[n] in. l. alimenta. l. de nego. ges. et in. c. cu[m] de co[n]si. vide spe. in ti. de libel. co[n]cept. §. nunc ostendam in fi. vbi dicit q[ui] illa clausula potest operari quando plus petit ut possit fieri detractio absq[ue] co[n]demnatione expensar[um] q[uo]d mihi no[n] placet si no[n] haberet iusta cam petendi p[ro]p[ter] no[n] in. c. fi. de do. et co[n]tu. hec procedit i negotio p[ro]ncipali. In ca[usa] vero appellatiōis refert hic v[er]o. quosda[m] dicere q[ui] addi et detrabi potest quantitati in libello p[ro]p[ter] h[ab]ere. ar. l. fi. l. de temp. ap. ipse vero vincit. tenet nihil extraneum peti posse cu[m]

De lib. ob.

nec sup tali possint testes produci. l. de tem. appd. l. p[ro] hanc q[ui] nouu[m] libellus et iramatu[m] est necessarium fatetur t[ame]n q[ui] si index p[ro]ncipalis ca[usa] minus co[n]demnante q[ui] debuit illud peti p[ro]t in ca[usa] appellatiōis de testa. c. raynutius hec dicit vera q[ui] addere vult actor aliqd exneum si reus vult addere reco[n]mendo an et q[ui] habeat locu[m] reco[n]u[er]tio in ca[usa] appellatiōis dicit. §. ti. p[ro]ncip. c. i. Elento nunc ad tertiu[m] me[m]bru[m] p[ro]ncipale an permittatur accumulatio actionu[m]. gl. hic et in. d. l. edita. q[ui] sic et idē Inno. s. p[ro]p[ter] c. By. sup hac materia fecit subtilē disputatiōe[m] et posuit in regula nullas plurib[us] de re. iur. li. vi. et tandē co[n]cludit accumulatiōe[m] esse p[ro]mittendā et ponit ibi tres regulas in quibus accumulatio ē p[ro]hibita sed due ponuntur per glo. in. d. l. et p[ro] Inno. s. c. p[ro]p[ter] p[ro]ncipale ē q[ui] p[ro]ncipale actio sic se h[ab]et ad se c[on]dā q[ui] absolutoria lata i p[ro]ncipale possibile ē parere ex ceptione rei iudicate in secunda tunc no[n] admittit[ur] accumulatio. ff. de excep. rei iudi. l. sed si mater. §. eadem. et l. cu[m] queritur. et de iur. iur. l. duobus. et melius p[ro]batur. ff. de excep. l. fundi. et l. fundu[m]. Secunda regula ē q[ui] q[ui] plures actiones sic se habet q[ui] electione vnius alia tollitur tunc no[n] admittitur accumulatio. ff. de tribu. l. q[uo]d in heredē. §. digere. de elec. c. ut quis duas. li. vi. et vide per Inno. in. c. audiūm. §. d. collu. Addit By. tertiam regulā quando sunt plures actiones contrarie non admittitur accumulatio et intellige quando sunt in origine non in exercitio tantum quia tunc electione tolleretur ut. s. dictum fuit. ad hoc. li. l. de fur. vbi est bonus tex. Bart. addit tres alia[m] regulas impediētes. prima est quādo due actiones sic se habent q[ui] vna p[ro]posita et condemnatione secuta et executione facta contingit liberatio ab alia non admittitur accumulatio. de hoc dic esse casum in. l. i. in fi. ff. si fami. fur. se. dica. qui est valde no[n] et destruitur dicta By. in hac materia. Secunda regula ē ratio maioritatis quando plures actiones sic se habent q[ui] vna ratione maioritatis non admittit secum alia[m] actiones non admittitur accumulatio. ut l. vltima. l. de ordi. iudi. et per l. minorem. ff. de iudi. Tertia regula est ratio ordinis q[ui] plures actiones sic se habent q[ui] vna ex ordine v[er]o aliam p[ro]cedere non admittitur accumulatio. l. de rei vendi. l. ordinarij. et l. ier. ti. de interdic. et de inoffi. testa. l. qui de inofficiofo. et quod ibi no[n] et hec sufficiant hic p[ro] intellectu glo. et termino[rum] d[omi]n[u]m materia videre poteris p[er] By. i dicta regula nullus et bar. in. d. l. edita. Quero tamen circa hoc de questione vtili et quotidiana in accumulatio ne an erunt duo libelli et due conclusiones vel erit tantum vnus libellus et vna conclusio et vna instantia. dic im bart. in. d. l. edita. q[ui] q[ui] accumulatur actiones diuerse numero et specie vt actio depositi et actio comodat[ur] locati et siles q[ui] q[ui] sunt p[ro]p[ter] actōes differentes numero sed non specie. ut puta habeo tecum plures

An p[ro]p[ter] accumulatio

Et in quibus accumulatio

Ad h[oc] h[ab]et alia[m] regulas impediētes

An in accumulatio debent esse duo libelli et due conclusiones

hereditates communes vel plures actiones vel plures
societates plura deposita et similia. pro cuius accumula-
tio debet fieri in multis libellis. scdō cāu poterit etiā
fieri in eodē libello: sic erit vna cōclusio et vnu iudi-
cium vt probatur in. l. heredes. §. i. ff. famil. her. et
in. l. cum duobus. §. si plures. ff. pro socio. et ff. de act.
emp. l. nō ē nouū. et qd ibi nō. in glo. Venio nūc
ad quartū articulū pncipalē an qn alterat libellū nisi
alteratio pmittit debeat actor cōdēnari in expensis.
glo. sentit hic qd sic dicit enī cū teneri ad interesse toti
eis variando ar. ff. de inter. actio. l. de etate. §. vltio
et pondera qz hic dicit ad interesse nulla ergo fiet con-
demnatio si nullū interesse p̄tendere pōt actor idēz et
apertius voluit bar. in. d. l. edita. tunc cōdēnationem
expensarū fiendā vbi reus dānificatus est alias secus
Quid enī si petij rem in libello posui duos confines
postea addo alios duos confines. certe ex hoc in nullo
dānificatur reus quoniā cū deliberationis per hanc
adiECTIONē nō mutatur et idē in silibus. sed si p̄ adiec-
tionem cū deliberationis mutet qz fm primū libel-
lum reus debebat cōtendere et sic expendit querēdo
aduocatos et similia. sed p̄pter factam adiectionem et
emēdationē reus deliberat nō cōtendere certe reficiēd
ei expense qz in bis dānificatus ē sed si vtroqz modo
tam fm primū libellū qz fm emēdationē postea fac-
tū reus idē deliberasset. s. cōtendere qz forte negaret
ipm de quo agit pncipaliter factum nō putat verum
bar. qd equitas iudicis diceret expensas reficiendā
qz reus dānificatus nō est nisi p̄pter hoc līs efficeret
longior tunc enī cōdēnat in tantis expensis i quan-
tas reus dānificat⁹ ē. p̄pter litē amplius elongatam.
et hoc voluit tex. in. d. l. edita in fi. Ego puto qd etiam
si reus pariter facta emēdatione deliberat cōtendere
nihilominus si tale qd est additū seu mutātū qd i de-
liberando oportuit facere expensas in aduocatis et si-
milibus tunc cōdēnabit in istis in expensis longior-
tis litis equitas ergo boni iudicis habebit hoc exti-
mare. Ultimo glo. querit an mutato seu emēdato
libello debeat reus habere nonas inducias cōcludit
qd sic si talis est mutatio qd nō potuit deliberare i pri-
mis inducijs alias secus ar. optimū i. c. littere. de di-
la. vbi est decisio huius questionis et idē cōmunif te-
nent in. d. l. edita. Extra glo. quero qz ut ex p̄di-
ctis p̄t differentia ē inter actionē v̄lōn et generalem.
an petitiō iuris ep̄alis sit v̄lōn an generalis. inn. vide-
tur in hoc sibi fuisse cōtran⁹. nā in. c. cōquerente. de
offi. ordi. dicit eā esse generalē nō v̄lōn qz non petit
eā int̄as iura v̄niversa ecclie s̄ t̄m aliq̄ iura q̄ p̄tinet
in. d. c. p̄querente. sed in. c. certifi. de sepul. aperte
sentit oppositū vbi dicit qd hec petitiō cōtinet v̄niver-
sitate iuris sic petitiō hereditatis et h̄z nomē a iure im-
positū v̄n ex se et sine aliqua alia exp̄ssione ē apta pla-
ra v̄niversaliter petere sic grex. et hoc vltimū sequit b

do. an. et pro hoc ego allego. c. cū venerabilis de ex-
cep. vbi ius ep̄ale fuit petendum v̄niversaliter nec in p̄-
secutione fuit facta aliqua specificatio nec enī in sua
imo generaliter fuit ad iudicatum ius ep̄ale et idē ha-
bet de rdi. do. c. cum venerabilis.

Ilecti. Summatū est. s. c. i. §. p̄t alit
Summati et sic Non tenetur re-
us respondere libello in actione personali.
si nō exp̄ssim causa petendi et dividitur ut. s. c. p̄p̄.
secūda ibi ideoz. Nota primo ar. optimū ex tex.
qd licet in actione p̄sonali sit exp̄ssimenda cā petendi.
tamē si nō exp̄ssim opus est exceptione et appellatōe
si nō admittitur exceptio alias aut. p̄cedit iudicijs. b
enim ponderat exceptio et appellatio et de his papa in
sine mandat inquiri ita tenet hic Innoc. p. l. h. de
anna. excep. et bar. in. l. i. ff. de eden. et est tex. exp̄ssim
melius qz alibi in. c. abbate sane. de re iudi. l. i. §. i.
secus qui esset scribendus litteris auras. Nō se-
cūdo optimā practicā respondēdi ad libellū seu exp̄-
piendi cōtra cū qn cā nō exp̄ssimatur. nō enī est neces-
se petere cām exp̄ssim sed sufficit dicere non tenetur re-
spondere qz cā nō exp̄ssimatur. et idē ē vbi cūqz libellus
est obscure cōpositus vt sentiunt hic Jde. et Abbas.
nec fm eos d̄z iudex dicere libellū debere d̄clarari et
quo reus hoc nō dicit. s̄ qd exp̄ssim debet iudex di-
cere ream nō teneri respondere. et vide circa hoc qd
nō. spe. in ti. de libel. cōcep. §. si. v. cautus etiam his-
dicat tamē quidā qd quando in libello personali nō ē
causa statim d̄z reus cōtestari litē. qz postea nō pote-
rit mutari ut nō. s. c. p̄p̄. sed eis hoc nō placet. qz
in processu poterit causam declarare et probare. s.
de anna. excep. l. si. sed dic primam theoreticam p̄ce-
dere quando causa est exp̄ssim sed inepta secundum
dictum procedit quando nulla causa exp̄ssimatur. et
hec distinctio probatur in. d. c. abbate. et sentit Job.
Cal. hic. Nota tertio qd iudex nō admittendo ex-
ceptionē legitimam granat et ab eo appellari potest.
licet exp̄ssim super ea admittenda non interloquat
de quo tamen dicit ut legitur et nō. in. c. ex parte. iij. §. v.
appel. et in. d. c. dilecto. et nō. per bar. in. l. a proceden-
te. l. de dila. Venio ad glo. ij. quia prima nihil
habet que ex tex. colligit causam exp̄ssimendam i pe-
titione personali aliter non declarat sed tu dicit ut d̄p̄
s. c. p̄p̄. plene vbi tetigi que causa sit exp̄ssimenda.
an remota an propinqua. Sed hic quero p̄? Inno-
qualis debet esse causa respondet qd debet esse talis
que inferat iustū eē qd petitur vt si creditor cōtra pre-
latum agēs dicat peto mille marcas qz ipas tibi mu-
tuauit si diceret reus exp̄ssim qd cōtēse sunt h̄ v̄lōn
tatem ecclie v̄l qd p̄tract⁹ sit legitime fact⁹ p̄sententi-
bus illis quoz p̄sentis requirit v̄l exp̄ssim qd non
sit tibi satisfactū vel cōsilia que si nō eēt tollerent in-
tentionem actoris. non cogitur actor hoc exp̄ssimare.

In actu p̄p̄m in p̄p̄
q̄d libellus

In iudicio emendatio libelli
lo dicitur 29 h̄c manū
inducias

In p̄p̄m in p̄p̄
libellus in p̄p̄

Qualis debet esse causa petendi

In libello qz non est de vera materia actōnis r iō re
 fuantur post lit. contest. r tunc q medi' pbabit obtine
 bit. L. de pba. l. exceptionē. r. de pba. c. ex lris r. c.
 l3. in si. sufficit qz creditor petat qz mutauit r idem
 p omnia hic Jo. an. r ex pōitio singulariter nō plu
 ra pmo qz libellus nō ē admittendus si cā expōsa non
 cōcludit de iure l3 ex aliq incidēt possit iustificari nisi
 illud accidēs exprimat. Ideo dicit Jnn. b r hosti. p
 cum qz si epōs petat aliquod epale ius ab ecclesia quā
 cōfiter exemptam talis libellus admittendus non est
 nisi talē causam exprimat que ad b sufficiat puta qz il
 lud pscriptit de pscript. auditō. vel illud in exemptōe
 fuit exceptum. de reli. do. c. cum venerabilis. v' aliud
 simile qd sufficiat. idē in citatōne nō. idē Jnn. in. c. ex
 pte abbatis. d. priu. vbi dicit libellum non admittē
 dum si causa expōsa non ē sufficiens r idē bar. in. l. i. ff.
 de edē. Nota scdo libellum sufficere cōcludere in
 specto iure cōmuni generaliter nō aut ē necesse expri
 mere r iustificare ex causis specialibus seu ex iure spe
 ciali r singulari qd ponit pōmit solēnitatem act' s b
 referat in pcessu r actus in libello positus psumitur
 solēniter explicat' r idē voluit bar. in. d. l. i. r ideo pe
 to prelato satis est exprimere causam mutui nec est
 necesse exprimere qz pecunia est versa in vtilitatem
 ecclesie v' qz canonicis consentiētibz hec en. pbabū
 tar in pcessu Jde si peto ratōne testamēti non ē neces
 se dicere qz fuit solēniter agitatum quia psumitur. s
 sic de similibz Tercio nō qz libellōi sufficē causas
 agēdi exprimē nec tenet excludē exceptōes qz possent
 reo competē puta qz non fuit sibi satisfactum v' pre
 scriptum vel qd simile. si tamē actor poneret exceptio
 nem legitimam rā r ipam non tollerēt allegando ali
 quid non ē actor audiēdus puta si diceret peto. x. qz
 mutauit r mihi es obligatus non obstante pacto de
 non petēdo quod feci nam ex hoc appareret libellum
 iniustum statim enarratis in libello contra libellā
 tem v. l. cum precium. L. de libe. cā. r in. c. examina
 ta. de indi. facit quod nota. Jnn. in. c. i. de offi. iudi.
 et. c. ad decimas. de resti. spoli. l. i. vi. Causa eni appa
 ret iniusta ex quo dicit se fecisse pactum de non peten
 do nec aliter enarrat. r ideo debet addicere aliud tol
 lendo vel quia tunc erat minor vel dolo inductus vel
 quid simile r tunc admittēretur libellus. facit qd nō.
 p glo. in. c. i. de offi. dele. l. i. vi. r qd nō. doct. in. c. ca
 pitulum. r. c. olim. de rescip. Alterius quero qd
 si episcopi s petat ius episcopale quia ecclesia est sita
 in sua dyocesi r reus dicat libellum non admittendū
 quia statim est paratus ecclesiam probare exemptas
 dicant Jnn. r hosti. libellum admittendum non ob
 stante tali exceptōe vt fiat litis contestatio r probatō
 exemptionis differatur i principali vt probatur. s. ti.
 proxi. c. ex parte. de li. contesta. c. i. l. i. vi. nisi malicia
 actoris esset notoria cui non esset indulgendum scdm

eos. v. j. qui ma. accu. poss. c. significante. Nota
 ex hoc duo. primo qz exceptio peremptoria non debz
 admitti ante lit. contesta. etiam si probatio offeratur
 incontinenti r sic ampliari debet. c. i. d. li. contesta. l. i.
 vi. quod intellige vt statim subiciam Nota secun
 do qz quando exceptio peremptoria est notoria non
 spectatur necessario litis cōtestatio sed potest opponi
 ante r sic limita. c. i. de li. contesta. l. i. vi. r idem tenet
 Archy. in. c. vt certa. de elec. l. i. vi. Jo. an. post Job.
 mo. r ardy. in. d. c. i. nam ex quo ius competens reo
 est notorium non debet iudex pati causam venire in
 iudicium in. c. quoniam. de si. p. rimo debet iudex la
 cerare libellum quia apparet de iniusta causa petendi
 vt nō. Jnn. in. c. i. de offi. vicari. facit. l. i. ff. si mēst.
 fal. modum dix. r idem videtur velle spe. nisi d excep
 tione constet per instrumentum de qz vide in spe. in ti.
 d' excep. s. edicto. v. sed an reus. r v. vt autē r quod
 nota. in. c. super litteris. de rescip. Ultimo ultra
 doct. hic quero quid si in libello exprimitur vna cau
 sa et probatur postea alia dic qz succumbet actor. de
 bet enim libellum iustificare ex causa deducta et non
 ex alia r hoc tenet Jnn. in. c. ex parte de priu. r bar.
 in. l. i. ff. de eden. facit. l. i. ff. si mēst. fal. modum dix. et
 ab abebat. ff. de insti. optime facit. c. abbate sane. de
 re iudi. l. i. vi. exprimendo enim vnam causam videtur
 illam duntaxat r nō aliam in iudicium deduxisse vñ
 respectu alterius opus est noua interpellatione vt in
 c. abbate sane. sec' in demonstratōne rei petite h' enim
 illa sit falsa non per hoc corruit libellus ex quo p alia
 potest apparere de re petita alias secus. facit ad hoc
 l. cum tale legatum. s. falsam. ff. de lega. iij.

*In no qz parte actō notoria
 no d' iudex pōt en. pōt
 in iudicium pmo d' iudex
 laerare libellu qz apparet
 d. m. supra en. petendi*

*Quid si in libello expri
 mit vna r pba p pta
 alia*

De mutuis petitionibus

Continuatur hec Rubrica. ad precedentē hac for
 ma. Supra visum est in precedenti Rubrica. de libel
 li oblatione sed quia plerunqz libelli porriguntur ab
 vtraqz parte r sunt hinc inde mutue petitiones et di
 bitantur de modo r practica procedendi. Ideo cōpe
 tenti ordine annectit compilator hunc titulum de ma
 teria habetur in decreti. iij. q. viij. cuius in agendo.
 Quero pro declaratōne rubricę. quid dicatur mu
 tua petitiō respondeo qz puentio ex pte actoris r reco
 uentō ex pte rei nam reconuentio est scda puentio sunt
 g' due petitiōes. cū g' petitiō fiat ex vtraqz parte recte
 appellat' mutua petitiō Et aduerte qz mutue petitiōes
 pnt dici nō solū qñ petitiō rei deducit p vñ reconuen
 tionis sic capil b v' etiā qñ deducit p vñ puentiōis vt
 qz inchoatur scda qñ pma ē quasi in fine tunc eni nō
 possunt simul tractari r vna sententia terminari. ideo
 non est pprie reconuentio. r habet tunc locum regula
 qui prior appellat prior agat vt. l. q' prior. ff. de iudi.
 hec pbantur in. c. ij. i. v. nos aut de ordi. 2g. Abbas

Quid dicitur mutua petitiō

Cui prior appellat prior agat